

I. DISPOSICIÓN XERAIS

XEFATURA DO ESTADO

8447 *Lei 7/2021, do 20 de maio, de cambio climático e transición enerxética.*

FELIPE VI

REI DE ESPAÑA

Saiban todos os que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei:

PREÁMBULO

I

As Nacións Unidas subliñaron que existe unha diferenza crecente entre a senda real de redución de emisións de gases de efecto invernadoiro e as obrigas asumidas polos Estados parte do Acordo de París de 2015 sobre o cambio climático, adoptado na 21.ª Conferencia das partes da Convención marco das Nacións Unidas sobre o cambio climático («Acordo de París»).

O secretario xeral de Nacións Unidas lembra de maneira periódica a necesidade de responder urxentemente á ameaza do cambio climático e de rectificar a situación actual para poder cumprir de maneira eficaz coas obrigas en materia de clima e desenvolvemento sustentable e inclusivo. A súa petición coincide coas advertencias realizadas polos principais organismos financeiros internacionais e pola Comisión Europea na súa Comunicación sobre o Pacto Verde Europeo e na Estratexia europea de descarbonización para 2050.

As conclusións actualizadas e sistematizadas da comunidade científica recóllense no informe especial do Grupo Intergubernamental de Expertos sobre o Cambio Climático (IPCC, nas súas siglas en inglés) publicado o 8 de outubro de 2018, relativo aos impactos dun quecemento global de 1,5 °C sobre os niveis preindustriais e as sendas de redución de emisións de gases de efecto invernadoiro para limitar tal quecemento. O informe é unha nova referencia para toda a sociedade e a súa mensaxe é clara en canto á orixe do quecemento global. As actividades humanas son xa as responsables dun aumento das temperaturas globais de aproximadamente 1 °C sobre o nivel preindustrial, o que indica que, ao ritmo actual, o aumento de 1,5 °C se alcanzará entre 2030 e 2052. No caso de España, este aumento da temperatura é superior á media en case 0,5 °C.

O informe mencionado tamén sinala que cumprir o obxectivo global do Acordo de París é posible, pero require que se adopten políticas públicas precisas e que se realicen investimentos ben orientados. Os vindeiros dez anos van ser determinantes para poder ter éxito en preservar a nosa seguridade. Superar o límite de 1,5 °C dependerá das accións de loita contra o cambio climático que leven a cabo todos os actores, non soamente os gobernos, senón tamén o sector privado e o resto da sociedade.

No actual contexto, España debe ofrecer respostas solidarias e inclusivas aos colectivos máis afectados polo cambio climático e pola transformación da economía, así como facilitar os sinais adecuados para atraer a confianza dos investidores e minorar os riscos financeiros asociados ao incremento no volume de emisións de gases de efecto invernadoiro ou á maior vulnerabilidade fronte aos impactos físicos do cambio climático. Para iso é imprescindible asegurar as condicións do contorno que permitan orientar as sendas de cumprimento, facilitar a estabilidade e predictibilidade necesarias para evitar sobrecustos ou a xeración de activos cativos, susceptibles de

lastrar o progreso da nosa economía durante décadas, minimizar os impactos sociais negativos e facilitar o aproveitamento de oportunidades económicas, ao mesmo tempo que se ofrecen medidas de acompañamento na transición aos colectivos máis vulnerables.

A loita contra o cambio climático e a transición enerxética comporta transformacións tecnolóxicas e cambios na industria. Por iso é necesario ligar a transición enerxética á política industrial e á I+D, establecendo mecanismos de apoio á industria para que a transición tecnolóxica xere maior competitividade e un mellor posicionamento desta, e que resulte en xeración de riqueza e emprego de calidade.

Por outra banda, alcanzar a neutralidade climática require dunha política firme e coordinada, así como dos investimentos necesarios, para a conservación e mellora da biodiversidade e das existencias de carbono nos nosos montes e nas masas forestais, nas zonas húmidas e nas superficies de usos agropecuarios.

Atrasar decisións suporía asumir máis riscos, máis custos e máis inxustamente distribuídos, e renunciar a oportunidades de modernización da nosa economía e da nosa sociedade, pondo en risco obxectivos fundamentais para a seguridade nacional.

II

O marco internacional está definido. O Acordo de París de 2015, o desenvolvemento das súas regras en Katowice e a Axenda 2030 para o desenvolvemento sustentable marcan o inicio dunha axenda global cara ao desenvolvemento sustentable que comporta a transformación do modelo económico e dun novo contrato social de prosperidade inclusiva dentro dos límites do planeta. Ambos os acordos poñen de manifesto que o profundo cambio necesario nos patróns de crecemento e desenvolvemento só se pode realizar de xeito global, concertado e nun marco multilateral que sente as bases dun camiño compartido á descarbonización, unha axenda que exige unha nova gobernanza para o seu éxito, na cal deben involucrarse as administracións públicas e a sociedade civil.

O Acordo de París establece unha arquitectura sólida e universal que ten como obxectivos globais manter o incremento da temperatura media global por debaixo dos 2 °C respecto dos niveis preindustriais e, mesmo se é posible, por debaixo de 1,5 °C; asegurar a coherencia dos fluxos financeiros co novo modelo de desenvolvemento e aumentar a capacidade de adaptación aos efectos adversos do cambio climático e promover a resiliencia. O IPCC define resiliencia como a capacidade dos sistemas económicos, sociais e ambientais para afrontar unha perturbación ou impacto respondendo ou reorganizándose de forma que conservan a súa función esencial, a identidade e estrutura, ao mesmo tempo que manteñen a súa capacidade de adaptación, aprendizaxe e transformación. Para alcanzar estes obxectivos, todos os países se comprometeron a presentar as súas contribucións nacionais determinadas (NDC, nas súas siglas en inglés), que deben recoller os seus obxectivos de redución de emisións de gases de efecto invernadoiro.

Tres anos despois, na 24.ª Conferencia das partes da Convención marco das Nacións Unidas sobre o cambio climático, celebrada en decembro de 2018 en Katowice, acordáronse as regras que permiten facer operativo o Acordo de París. As 191 partes deste tratado internacional teñen a responsabilidade de transformar as súas economías e a súa sociedade para cumprir cos obxectivos que ratificaron.

Neste novo contexto, Madrid acolleu en decembro de 2019 a 25.ª Conferencia das partes da Convención marco das Nacións Unidas sobre o cambio climático, un cumio organizado ante unha situación extraordinaria que, no entanto, cumpriu a súa principal misión: reafirmar o compromiso da comunidade internacional co multilateralismo e asegurar que o proceso de loita contra o cambio climático cumpría co calendario previsto. O seu principal acordo, coñecido como «Chile-Madrid Tempo de Actuar», sentou as bases para que en 2020 os países presentasen plans de loita contra o cambio climático máis ambiciosos ca os presentados en 2015 para responder á emerxencia climática en liña coas demandas da sociedade e coas recomendacións da ciencia.

O cumio mencionado, ademais, marcou o principio dun cambio de ciclo na axenda multilateral do clima. Tal como se acordou en París, a Convención marco das Nacións Unidas sobre o cambio climático adquire unha nova dimensión, onde a gobernanza

se centra en recoller os esforzos de todos e facer seguimento e avaliación dos obxectivos. Os esforzos dos gobernos e da sociedade no seu conxunto deben centrarse na acción e na implementación dos compromisos en materia de clima xa adoptados e na transversalidade da axenda climática, que necesita incluír máis sectores e máis actores.

O ano 2020 foi un ano clave na implementación do Acordo de París, xa que nel os países se obrigaron a presentar novos compromisos de redución de emisións, que deberán ser máis ambiciosos para responder á emerxencia climática e pechar a fenda que existe entre os compromisos de 2015 e o obxectivo de 1,5 °C.

Neste contexto, a Unión Europea, principal impulsora da resposta internacional fronte á crise climática desde 1990, dotouse dun marco xurídico amplo que lle permitirá manterse á vangarda na transición e cumprir cos obxectivos de redución de emisións de gases de efecto invernadoiro en 2030, un 55 % de redución de gases de efecto invernadoiro respecto do ano 1990.

A Comunicación da Unión Europea relativa ao Pacto Verde Europeo («The European Green Deal»), de decembro de 2019, establece unha nova estratexia de crecemento que persegue transformar a Unión Europea nunha sociedade xusta e próspera, cunha economía moderna, eficiente no uso dos seus recursos e competitiva, e coa finalidade de facer da Unión Europea o primeiro continente neutro climaticamente no ano 2050. Para converter este compromiso político nunha obriga xurídica que lles dea certeza aos sectores empresarial, laboral, investidor e consumidor, a Comisión propuxo unha «Lei do clima» europea. Esta proposta establece o marco institucional para lograr a neutralidade climática da UE, recolle o obxectivo de neutralidade climática para 2050 na lexislación, reforza o marco de adaptación e establece un proceso de transparencia e rendición de contas en liña cos ciclos de revisión do Acordo de París.

Para cumprir cos obxectivos no ano 2030, a Unión Europea estimaba inicialmente que debía mobilizar uns investimentos anuais adicionais duns 180.000 millóns de euros. A escala do desafío vai máis alá da capacidade do investimento público. Por iso, e como condición necesaria, cómpre adecuar o sistema financeiro europeo, a súa cultura e os seus incentivos aos novos criterios de sustentabilidade financeira. Neste sentido, en marzo de 2018, a Comisión Europea publicou un plan de acción sobre finanzas sustentables. En liña con este plan ditáronse medidas regulatorias, como o Regulamento sobre índices de referencia, o Regulamento sobre a divulgación de información relativa á sustentabilidade no sector dos servizos financeiros e o Regulamento sobre taxonomía, que teñen como obxectivo facer da sustentabilidade un pilar do sistema financeiro europeo.

Por outro lado, é necesario que as medidas desenvolvidas ao abeiro desta lei resulten plenamente coherentes coas políticas sectoriais impulsadas pola Unión Europea no vindeiro período de programación financeira 2021-2027.

III

Esta lei responde ao compromiso asumido por España no ámbito internacional e europeo, e presenta unha oportunidade desde o punto de vista económico e de modernización do noso país, así como desde o punto de vista social, facilitando a distribución equitativa da riqueza no proceso de descarbonización. Desta maneira, a lei pon no centro da acción política a loita contra o cambio climático e a transición enerxética, como vector clave da economía e da sociedade para construír o futuro e xerar novas oportunidades socioeconómicas. É o marco institucional para facilitar de xeito predicible a progresiva adecuación da realidade do país ás exigencias que regulan a acción climática e garantir a coordinación das políticas sectoriais, asegurando coherencia entre elas e sinerxías para acadar o obxectivo da neutralidade climática.

A obriga de limitar as emisións condiciona as políticas sectoriais e implica cambios nos patróns de consumo. Pero esta transformación comporta vantaxes relacionadas coa modernización do modelo produtivo e do sistema enerxético, e ofrece oportunidades de emprego, de negocio e de crecemento sempre que se incorpore unha perspectiva de medio e longo prazo que facilite a descarbonización ordenada da economía.

Así, entre as importantes transformacións que se van producir no sistema enerxético e, por tanto, na economía no seu conxunto, como consecuencia da transición enerxética impulsada por esta lei, está a mellora sistemática da eficiencia enerxética da economía. Concretamente, a previsión é que a intensidade enerxética primaria da economía española mellore anualmente nun 3,5 % anual ata 2030; así mesmo, a dependencia enerxética do país, do 74 % en 2017, estímase que descenda ao 61 % no ano 2030 como consecuencia da caída das importacións de carbón e de petróleo. Estas caídas estarán provocadas pola transición cara a unha economía máis eficiente e baseada en tecnoloxías renovables en todos os sectores da economía. Este cambio estrutural non só beneficiará a balanza comercial de forma notable, senón que fortalecerá a seguridade enerxética nacional.

A transición enerxética promovida por esta lei permite mobilizar máis de 200.000 millóns de euros de investimento ao longo da década 2021-2030. Como consecuencia desa importante mobilización investidora e como resultado das melloras de eficiencia enerxética do conxunto da economía, o produto interior bruto de España incrementárase anualmente (respecto dun escenario tendencial sen as medidas promovidas por esta lei e polo Plan nacional integrado de enerxía e clima) entre 16.500 e 25.700 millóns de euros ao ano. Así mesmo, o emprego neto aumentará entre 250.000 e 350.000 persoas ao final do período.

Para canalizar todas as oportunidades, a lei debe asegurar a consecución da neutralidade das emisións de gases de efecto invernadoiro en España antes do ano 2050 e un sistema enerxético eficiente e renovable, facilitar unha transición xusta e garantir a coherencia cos obxectivos nos ámbitos da actuación pública e privada. Garantir a transversalidade das políticas de cambio climático e de transición enerxética e a súa coordinación será fundamental para potenciar as sinerxías encamiñadas á mitigación e adaptación ao cambio climático, e permitirá afrontar con maiores garantías o desafío que tal cambio climático supón para a seguridade nacional.

A dimensión multilateral tamén se reforza para asegurar que a acción desenvolvida pola cooperación española é coherente cos obxectivos de loita contra o cambio climático e integra a axenda do clima e os obxectivos de desenvolvemento sustentable, incorporando estes principios no seu marco normativo e de planificación.

Cómpre fixar, no marco da lei, obxectivos de redución de emisións para o ano 2030 e 2050, e ofrecer previsibilidade para orientar as decisións de investimento e de regulación na materia. Os obxectivos cuantificados buscan favorecer a predictibilidade e os sinais económicos adecuados, e recoller o principio de non regresión nos obxectivos marcados. Desde o punto de vista ambiental, este principio de non regresión defínese como aquel en virtude do cal a normativa, a actividade das administracións públicas e a práctica xurisdiccional non poden implicar unha rebaixa ou un retroceso cuantitativo nin cualitativo respecto dos niveis de protección ambiental existentes en cada momento, salvo situacións plenamente xustificadas baseadas en razóns de interese público, e unha vez realizado un xuízo de ponderación entre os diferentes bens xurídicos que puidesen entrar en contradición co ambiental. No caso dos Estados descentralizados como España, este principio ordena tamén a interconexión interordenamental, xa non só como proxección temporal entre normas anteriores e posteriores, senón no xogo das bases das normas ambientais, é dicir, que as comunidades autónomas con competencias na materia poidan establecer niveis de protección máis altos ca a lexislación básica estatal.

Créanse dúas novas figuras fundamentais para determinar o marco de actuación en materia de acción contra o cambio climático. Trátase das dúas grandes ferramentas de gobernanza de clima e enerxía establecidas no Regulamento 2018/1999 do Parlamento Europeo e do Consello, do 11 de decembro de 2018, sobre a gobernanza da Unión da Enerxía e da Acción polo Clima: os plans nacionais integrados de enerxía e clima (PNIEC) e a Estratexia de descarbonización para 2050. Ambas as ferramentas deben ser coherentes entre si, xa que non hai outra forma de asegurar, de xeito fiable, inclusivo, transparente e predicible, o logro dos obxectivos e das metas para o ano 2030 e a longo prazo.

O citado regulamento da UE establece no seu artigo 1 que, como moi tarde o 31 de decembro de 2019 e, posteriormente, o 1 de xaneiro de 2029, e a partir desa data cada dez anos, cada Estado membro debe comunicar á Comisión un plan nacional integrado de

enerxía e clima. O primeiro plan abranguerá o período de 2021 a 2030, tendo en conta a perspectiva a máis longo prazo, e os plans seguintes abranguerán o período decenal inmediatamente seguinte ao final do período abranguido polo plan anterior.

Esta lei contén os elementos reguladores do primeiro PNIEC, así como dos sucesivos que se vaian presentar á Comisión Europea.

Os plans nacionais integrados de enerxía e clima, en canto que ferramentas de planificación dos Estados membros, están chamados a orientar as grandes decisións en materia de política enerxética e climática e os investimentos públicos e privados asociados a esta. Os PNIEC dos Estados membros están dirixidos a asegurar o logro do avance colectivo nos obxectivos xerais e específicos da Unión da Enerxía para 2030 e a longo prazo, en consonancia co Acordo de París de 2015. Pola súa banda, a Estratexia de descarbonización para 2050 debe proxectar unha senda coherente cos obxectivos de descarbonización da economía para o ano 2050 e coas actuacións previstas para 2030, que exixirá a mobilización das distintas administracións e dos actores privados.

Avanzar nunha economía descarbonizada e segura implica aceptar un uso responsable dos recursos, polo que a lei, con carácter xeral, limita os novos proxectos de exploración e explotación de hidrocarburos, minerais radioactivos e carbón en territorio español.

Numerosos estudos, incluídos os propios do IPCC, coinciden en sinalar a rexión mediterránea como unha das áreas do planeta máis vulnerables fronte ao cambio climático. España, pola súa situación xeográfica e polas súas características socioeconómicas, enfróntase a importantes riscos derivados do cambio climático que inciden directa ou indirectamente sobre un amplísimo conxunto de sectores económicos e sobre todos os sistemas ecolóxicos españois, acelerando a deterioración de recursos esenciais para o noso benestar como a auga, o solo fértil ou a biodiversidade, e ameazando a calidade de vida e a saúde das persoas. Por iso, xestionar de forma responsable o noso patrimonio común, a auga, os solos, a biodiversidade, todos eles recursos escasos e fráxiles, é ineludible. As políticas de adaptación para lograr a anticipación aos impactos e favorecer a recuperación logo dos danos son necesarias en todos os sectores da nosa economía, así como a introdución da variable climática nas políticas sectoriais, incluída a da saúde pública.

No sentido indicado, a presente lei dá un paso máis e recolle no seu obxecto, por primeira vez, as políticas de adaptación e a necesidade de definir un sistema de indicadores de impactos e adaptación ao cambio climático que facilite un seguimento e avaliación das políticas públicas, así como a necesidade de elaborar informes de riscos.

O Consello de Ministros do 29 de xuño de 2018 aprobou o Plan de acción para a implementación da Axenda 2030, onde se definen as políticas panca que servirán para acelerar a implementación dos obxectivos de desenvolvemento sustentable. Entre as áreas prioritarias de actuación inclúense nove políticas panca, unha delas é a presente Lei de cambio climático e transición enerxética.

A transición a unha economía descarbonizada require tamén medidas que faciliten unha transición xusta para os colectivos e as áreas xeográficas máis vulnerables. A transición cara a un modelo produtivo máis ecolóxico que sexa socialmente beneficioso, nun país con altas taxas de desemprego como España, lograrase promovendo a transición ecolóxica das empresas, as metodoloxías de traballo e do mercado laboral en xeral. Estes esforzos crearán oportunidades de emprego decente, incrementando a eficiencia dos recursos e construíndo sociedades sustentables con baixas emisións de carbono.

Por todo iso, resulta necesario mellorar a capacidade do Estado para facer fronte ás oportunidades e aos desafíos da transición ecolóxica e da descarbonización mediante unha estratexia de transición xusta que sirva como guía de acción para optimizar os beneficios e minimizar os riscos sobre o emprego.

A lei establece un marco para facilitar a equidade na transición a unha economía descarbonizada e ofrece ferramentas de aprendizaxe e transparencia obrigatorias que axuden a detectar e avaliar riscos e oportunidades, e a mellorar as decisións de investimento. Así, entre outras cuestións, precísase o contido das obrigas de informe non financeiro das empresas cotizadas co fin de incorporar a información relativa ao nivel de

exposición aos riscos climáticos e de carbono e as estratexias e os obxectivos para a súa mitigación.

IV

Esta lei consta de corenta artigos distribuídos en nove títulos, nove disposicións adicionais, tres disposicións transitorias, unha disposición derogatoria única e quince disposicións derradeiras.

O título preliminar contén as disposicións xerais da lei, relativas ao obxecto e aos seus principios reitores.

O título I recolle os obxectivos mínimos nacionais de redución de emisións de gases de efecto invernadoiro, enerxías renovables e eficiencia enerxética da economía española para os anos 2030 e 2050: as emisións do conxunto da economía española no ano 2030 deberán reducirse en, polo menos, un 23 % respecto do ano 1990, e deberase acadar a neutralidade climática como moi tarde no ano 2050. Ademais, no ano 2030 deberá alcanzarse unha penetración de enerxías de orixe renovable no consumo de enerxía final de, polo menos, un 42 %; un sistema eléctrico con, polo menos, un 74 % de xeración a partir de enerxías de orixe renovable, e mellorar a eficiencia enerxética diminuindo o consumo de enerxía primaria en, polo menos, un 39,5 % con respecto á liña de base conforme a normativa comunitaria. Estes obxectivos, ademais, serán revisables, sen que poidan supor unha diminución do nivel de ambición ambiental, e deberán reflectir a maior ambición posible. O obxectivo de redución de emisións de gases de efecto invernadoiro para 2030 que se formula para o conxunto da economía española é coherente co aumento de ambición que fixou o Consello Europeo do 10 e 11 de decembro de 2020, que acordou un obxectivo para 2030 de redución de emisións da Unión Europea de, polo menos, un 55 % respecto dos niveis de 1990, como senda de redución de emisións para acadar a neutralidade climática na Unión en 2050, en liña cos obxectivos de París. Neste contexto, España, consciente da necesidade dun aumento da ambición europea, reforzou con anterioridade a este acordo os seus compromisos en emisións de gases de efecto invernadoiro, enerxías renovables e eficiencia enerxética no PNIEC 2021-2030, co cal se materializa a consecución dos obxectivos desta lei. O PNIEC responde á senda que asegurará o mellor modo, desde o punto de vista ambiental e socioeconómico, para lograr a plena descarbonización de España en 2050. O obxectivo establecido para 2030 implica unha diminución dun 39 % das emisións difusas respecto de 1990, segundo a avaliación da Comisión Europea sobre o PNIEC de España, e supera en 13 puntos a meta fixada para estes mesmos sectores no Regulamento europeo sobre a repartición de esforzos vixente nese momento.

O compromiso de avanzar e adiantar a ambición climática recóllese no Plan de recuperación, transformación e resiliencia, que sitúa a transición ecolóxica como un dos seus eixes centrais. Neste contexto, o Goberno de España traballa para acelerar os obxectivos do PNIEC adiantando a súa implementación de xeito que a axenda climática se converta no motor dunha recuperación económica verde e inclusiva.

Non obstante, seguen a ser necesarias máis medidas para que as emisións globais de gases de efecto invernadoiro se reduzan nun 7,6 % cada ano, como recomenda o Programa das Nacións Unidas para o medio ambiente (PNUMA).

Por outro lado, a lei recolle como instrumentos de planificación para abordar a transición enerxética os plans nacionais integrados de enerxía e clima e a Estratexia de descarbonización para 2050 da economía española. A lei establece a obriga de que todos os sectores contribúan cos seus esforzos á descarbonización da economía. Os plans nacionais integrados de enerxía e clima deben recoller os obxectivos sectoriais e as políticas e medidas para acadalos dos seguintes sectores: os sectores que participan en réxime de comercio de dereitos de emisión, as grandes industrias e o sector eléctrico e os sectores difusos (agrario, forestal, transporte, residencial, institucional, comercial e de gases fluorados).

O título II recolle as disposicións relativas á xeración de electricidade con enerxías procedentes de fontes renovables e á eficiencia enerxética.

En primeiro lugar, os ambiciosos obxectivos de integración de renovables deben necesariamente vir acompañados por medidas encamiñadas a cubrir a intermitencia e non xestionabilidade intrínsecas ás fontes de enerxía primaria non almacenable. En concreto, a tecnoloxía hidráulica non fluente está chamada a desempeñar un papel fundamental na integración das enerxías renovables no sistema eléctrico, debido a que a súa rápida resposta e xestionabilidade permiten maximizar a penetración das tecnoloxías, garantindo a subministración en todo momento. Ademais, no caso das centrais reversibles, o beneficio é dobre, pois os excedentes que se poden producir na xeración renovable non xestionable poden ser absorbidos por estas centrais, minimizando o risco de vertedura e optimizando o uso da capacidade de xeración dispoñible.

É por iso que a lei establece que o aproveitamento do dominio público hidráulico non fluente para a xeración de enerxía eléctrica nas novas concesións que se outorguen terá como prioridade o apoio á integración das tecnoloxías renovables non xestionables no sistema eléctrico, promovendo, en particular, as centrais hidroeléctricas reversibles. Por outro lado, para que esa integración sexa compatible cunha operación segura do sistema e co cumprimento dos obxectivos ambientais, estableceranse os mecanismos que permitan aplicar unha estratexia de bombeo e turbinas para maximizar a integración de enerxías renovables. Estes mecanismos serán en todo caso compatibles cunha xestión eficiente do recurso hidráulico no mercado da electricidade e a súa protección ambiental. O aproveitamento para a xeración eléctrica dos fluentes dos sistemas de abastecemento e saneamento urbanos para usos propios do ciclo urbano da auga tamén se recolle na lei.

Así mesmo, a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia puxo de manifesto a preocupación polo elevado endebedamento das actividades reguladas como o transporte, a distribución de gas natural e electricidade. Neste contexto, cómpre que a retribución de tales actividades considere o cumprimento de determinados limiares de endebedamento que garantan a estabilidade das actividades reguladas que resultan esenciais para o cumprimento dos obxectivos establecidos nesta lei. Resulta necesario, por tanto, introducir este principio de prudencia financeira nas metodoloxías de retribución das citadas actividades reguladas que o organismo competente para a súa aprobación desenvolverá mediante o establecemento dos incentivos que correspondan para garantir o nivel de endebedamento adecuado que permita dispor dunha estrutura de débeda sustentable.

Modifícase a Lei 15/2012, do 27 de decembro, de medidas fiscais para a sustentabilidade enerxética, para establecer que nas leis de orzamentos xerais do Estado de cada ano se destinará a financiar os custos do sistema eléctrico previstos na Lei do sector eléctrico, referidos ao fomento de enerxías renovables, un importe equivalente á suma da estimación da recadación anual derivada dos tributos incluídos na Lei de medidas fiscais para a sustentabilidade enerxética.

Polo seu posible impacto na seguridade de subministración dos sistemas gasista e eléctrico, para os efectos de reforzar a obriga de informar o órgano competente sobre a toma de participacións en negocios non regulados, de empresas reguladas en negocios non regulados e, en particular, de empresas que pertencen a grupos empresariais encargados da xestión da rede de transporte de electricidade e gas natural, modifícase a disposición adicional novena da Lei 3/2013, do 4 de xuño, de creación da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, relativa á comunicación sobre a toma de participacións de grupos de sociedades designados como xestores da rede de transporte de electricidade e gas natural.

Para promover os cambios substantivos que se requiren en materia de enerxía para cumprir cos obxectivos da lei, o Goberno e a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia impulsarán unha reforma do marco normativo para incluír aspectos como a participación das persoas consumidoras nos mercados enerxéticos, o acceso das persoas consumidoras de enerxía aos seus datos, os investimentos en xeración distribuída, o almacenamento ou os mercados locais de enerxía.

En relación coas medidas de eficiencia enerxética e a estratexia a longo prazo para a rehabilitación de edificios, recóllese que deberán ser coherentes cos obxectivos de eficiencia, de xestión da demanda e de renovables establecidos nos sucesivos plans integrados de

enerxía e clima. Coa finalidade de conseguir edificios máis eficientes, fóméntase o uso de materiais coa menor pegada de carbono posible, as melloras na accesibilidade dos edificios, os incentivos para o introdución de enerxías renovables na rehabilitación de vivendas, facilitando instalacións fotovoltaicas de autoconsumo nas comunidades de propiedade horizontal e sistemas de calefacción e refrixeración de cero emisións.

O título III aborda as medidas relacionadas coa transición enerxética e os combustibles.

En primeiro lugar, non se outorgarán novas autorizacións de exploración, permisos de investigación e concesións de explotación de hidrocarburos en todo o territorio nacional, incluídos o mar territorial, a zona económica exclusiva e a plataforma continental. Desta medida quedan excluídas as solicitudes de concesión de explotación asociadas a un permiso de investigación vixente que se encontren en tramitación antes da entrada en vigor desta lei, que se rexerán pola normativa aplicable ao tempo de outorgarse o citado permiso de investigación, a excepción da posibilidade de prórroga, que se exclúe expresamente.

Polas súas características específicas, os proxectos relacionados coa minaría do uranio dan lugar a uns materiais residuais que teñen a consideración de residuos radioactivos. Dada a longa vida destes residuos radioactivos, que transcende xeracións, logo da súa xestión definitiva e co obxecto de dar cumprimento á normativa española en materia de protección radiolóxica, é necesario o establecemento das medidas necesarias para evitar a súa posible dispersión, que podería supor un risco para a poboación ou para o ambiente. Desta maneira, debido aos seus prexuízos e ao seu custo, tampouco se outorgarán novos permisos de exploración, de investigación ou concesións de explotación de minerais radioactivos, nin se admitirán novas solicitudes de autorización de instalacións radioactivas.

En segundo lugar, cómpre iniciar un proceso que de maneira paulatina garanta a coherencia entre as axudas ou incentivos públicos e os obxectivos de mitigación do cambio climático. Como regra xeral, na lei establécese que a aplicación de novos beneficios fiscais a produtos enerxéticos de orixe fósil deberá estar debidamente xustificada por motivos de interese social, económico ou atendendo á inexistencia de alternativas tecnolóxicas.

Finalmente, introdúcense disposicións que fomentan os gases renovables, incluídos o biogás, o biometano, o hidróxeno e outros combustibles alternativos. Así, introdúcese na lei, por unha banda, que o Goberno promoverá, mediante a aprobación de plans específicos, a penetración destes combustibles e, por outra banda, unha disposición para reducir as emisións específicas no sector do transporte aéreo, marítimo e transporte pesado por estrada a través da integración de enerxías renovables e do establecemento de obxectivos de subministración de biocombustibles e doutros combustibles renovables de orixe non biolóxica. Para os efectos de evitar o uso de biocombustibles que teñan impacto negativo sobre o ambiente, exíxese o cumprimento dos criterios de sustentabilidade e de protección da calidade do aire recollidos na normativa comunitaria.

O título IV aborda as cuestións relativas á mobilidade sen emisións e ao transporte. O sector do transporte ten que ser parte da resposta ao cambio climático e posicionarse no novo modelo de desenvolvemento para aproveitar as oportunidades que abre a nova realidade económica e social. En materia de mobilidade sen emisións, establécese que se adoptarán medidas para alcanzar en 2050 un parque de turismos e vehículos comerciais lixeiros sen emisións directas de CO₂. Os municipios de máis de 50.000 habitantes e os territorios insulares adoptarán plans de mobilidade urbana sustentable coherentes cos plans da calidade do aire que introduzan medidas de mitigación que permitan reducir as emisións derivadas da mobilidade. Así mesmo, ofrécese a posibilidade ás comunidades autónomas insulares, pola súa vulnerabilidade fronte ao cambio climático, de instar o Estado para establecer medidas de promoción de mobilidade limpa, consistentes en restricións da circulación de turismos e furgonetas no seu ámbito territorial.

O sector do transporte por estrada supón o 25 % das emisións de gases de efecto invernadoiro do noso país, e unha das principais barreiras para a súa descarbonización é o desenvolvemento insuficiente das infraestruturas de recarga eléctrica. Por outro lado, España conta cunha ampla rede de 11.400 estacións de servizo distribuídas capilarmente por todo o territorio.

Co obxecto de garantir a existencia de infraestrutura de recarga eléctrica suficiente, a lei introduce obrigas de instalación de infraestruturas de recarga eléctrica nas estacións de servizo cuxas vendas anuais de gasolina e gasóleo superen os 5 millóns de litros, que supoñen o 10 % da rede. Esta infraestrutura de recarga deberá ter unha potencia igual ou superior a 150 kW ou a 50 kW, dependendo do volume de vendas. A obriga impónselles ás persoas titulares das estacións de servizo que presumiblemente dispoñen de maior capacidade económica e financeira para facer fronte ao investimento requirido. No caso de concesións en redes estatais de estradas, as obrigas sinaladas serán satisfeitas polos seus concesionarios. O réxime de obrigas será o mesmo ca o establecido para as persoas titulares de instalacións de subministración de combustibles e carburantes a vehículos. A lei recolle un mandato ao Goberno para desenvolver e pór á disposición do público unha plataforma de información sobre puntos de recarga e de sinalética.

Por outra parte, introdúcese a previsión de que o Código técnico da edificación establecerá obrigas relativas á instalación de puntos de recarga de vehículo eléctrico en edificios de nova construción e en intervencións en edificios existentes, co fin de conseguir un transporte máis limpo nas cidades. En liña co establecido no PNIEC, estas medidas regulatorias acompañaranse con axudas públicas que faciliten o despregamento da infraestrutura de recarga, en liña co Plan de recuperación, transformación e resiliencia da economía española, ao constituír unha oportunidade para aproveitar o financiamento europeo e acelerar a consecución dos obxectivos de electrificación e mobilidade sustentable con recursos suficientes.

Así mesmo, a lei recolle a necesidade de adoptar medidas para a redución das emisións xeradas polo consumo de combustibles fósiles no transporte marítimo e nos portos, de xeito que os portos de competencia do Estado no ano 2050 sexan de cero emisións directas.

O título V recolle as medidas de adaptación fronte aos impactos do cambio climático. O cambio climático xa é unha realidade e os seus impactos amósanse cunha amplitude e profundidade crecentes no noso país. Sectores clave da nosa economía dependen estreitamente do clima, pero tamén outros moitos campos esenciais para o noso benestar, como a saúde humana, a biodiversidade ou a vivenda. As accións de adaptación efectivas reducen a exposición e a vulnerabilidade dos sistemas sociais, económicos e ambientais fronte ao cambio do clima e tamén poden mellorar a súa capacidade para recuperarse e restablecerse logo dunha perturbación asociada ao clima. De maneira complementaria, a adaptación achega beneficios económicos e sociais que a xustifican.

A lei establece que o Plan nacional de adaptación ao cambio climático (PNACC) é o instrumento de planificación básico para promover a acción coordinada e coherente fronte aos efectos do cambio climático. O PNACC define os obxectivos, criterios, ámbitos de aplicación e accións para fomentar a resiliencia e a adaptación. Incluirá a adaptación fronte a impactos en España derivados do cambio climático que ten lugar máis alá das fronteiras nacionais e priorizará a adaptación ao cambio climático baseada en ecosistemas.

Por primeira vez estableceranse no marco do PNACC obxectivos estratéxicos e a definición dun sistema de indicadores de impactos e adaptación ao cambio climático, así como a elaboración de informes de risco. O PNACC desenvolverase a través de programas de traballo e de plans sectoriais.

Así mesmo, a lei recolle a integración dos riscos derivados do cambio climático na planificación e xestión de políticas sectoriais, como a hidrolóxica, a de costa, a territorial e urbanística, a de desenvolvemento urbano, a de edificación e infraestruturas do transporte, a de seguridade e réxime alimentarios, así como a da saúde pública.

Por outra banda, prevense medidas para a protección da biodiversidade e os seus hábitats fronte ao cambio climático e a elaboración dunha estratexia específica que incluirá as directrices básicas para a adaptación ao cambio climático dos ecosistemas naturais e das especies silvestres españolas, así como as liñas básicas da súa restauración e conservación, con especial referencia aos ecosistemas acuáticos ou dependentes da auga e de alta montaña. A Rede Natura 2000 tamén terá que avaliarse e responder aos novos escenarios climáticos.

A política agraria común, a de desenvolvemento rural e a forestal son clave para alcanzar o obxectivo de neutralidade climática, polo que a lei, no seu artigo 25, establece que o Goberno incorpore medidas encamiñadas a reducir a vulnerabilidade ao cambio climático dos solos agrícolas, dos montes e dos solos forestais para facilitar a súa preservación, entre elas, a elaboración dun mapa de vulnerabilidade. No mesmo artigo incorpórase a necesidade de facer compatible a conservación do patrimonio natural co despregamento das enerxías renovables.

Na mesma liña, recóllese a necesidade de incentivar a participación dos propietarios e xestores públicos e privados no aumento da capacidade de captación de CO₂ dos sumidoiros de carbono terrestres e mariños, especialmente os do sector agrario e forestal. Para iso, xunto coa súa identificación, avaliación e seguimento, fomentaranse os seus cobeneficios como motor do desenvolvemento das zonas rurais.

O título VI aborda medidas no ámbito da transición xusta. A transición a unha economía descarbonizada require tamén medidas que faciliten unha transición xusta para os colectivos e as áreas xeográficas máis vulnerables, entre elas, as zonas rurais. Así pois, para que a transición cara a un modelo produtivo máis ecolóxico sexa socialmente beneficiosa, nun país con altas taxas de desemprego como España, esta debe ser motor de novos empregos e xerar oportunidades de emprego de calidade.

Resulta necesario mellorar a capacidade do Estado de facer fronte ás oportunidades e aos desafíos da transición ecolóxica e da descarbonización mediante unha estratexia de transición xusta que sirva como guía de acción para optimizar os beneficios e minimizar os riscos sobre o emprego. A lei crea a Estratexia de transición xusta como instrumento de ámbito estatal dirixido á optimización das oportunidades na actividade e ao emprego da transición cara a unha economía baixa en emisións de gases de efecto invernadoiro, e regula a figura dos convenios de transición xusta como instrumentos clave para materializar as actuacións. Na regulación dos convenios de transición xusta posibilitáase a participación neles das comunidades autónomas en función das competencias que teñen atribuídas.

Por último, como sinal claro de coherencia coa senda de descarbonización do noso país, regúlase o cesamento da produción de carbón nacional.

O título VII recolle aspectos concretos na mobilización de recursos na loita contra o cambio climático e a transición enerxética. En primeiro lugar, a lei dispón, coas excepcións establecidas nela, que polo menos unha porcentaxe dos orzamentos xerais do Estado, equivalente ao acordado no marco financeiro plurianual da Unión Europea, deberá ter impacto positivo na loita contra o cambio climático, e establece, en segundo lugar, que o Goberno, por proposta conxunta do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico e do Ministerio de Facenda, revisará á alza, antes do ano 2025, esta porcentaxe. En terceiro lugar, defínese o uso dos ingresos procedentes das poxas de dereitos de emisión de gases de efecto invernadoiro. Por outro lado, a lei prevé unha serie de medidas relacionadas coa contratación pública e destaca entre elas a inclusión nos pregos de contratación de criterios de adxudicación vinculados coa loita contra o cambio climático e de prescricións técnicas particulares que establezan a redución necesaria de emisións e da pegada de carbono.

En España é necesario levar a cabo un proceso de aprendizaxe que conduza a identificar e anticipar situacións potencialmente arriscadas para a economía española e as súas empresas, e favorecer desta forma a aplicación progresiva e cada vez máis complexa de criterios de responsabilidade en materia de clima por parte de todos os actores. Por iso é necesario fomentar o establecemento dun marco para facilitar os investimentos sustentables, en liña co adoptado pola Unión Europea, que permita reorientar os fluxos de capital co fin de alcanzar un crecemento sustentable e inclusivo. Recóllense as obrigas de información que deben emprender o sector financeiro e as empresas. Introdúcese a obriga de presentar, en materia de obrigas de información non financeira, un informe de carácter anual no cal se faga unha avaliación do impacto financeiro dos riscos asociados ao cambio climático xerados pola exposición da súa actividade, incluídos os riscos da transición cara a unha economía sustentable e as medidas que se adopten para facer fronte a tales riscos financeiros. Como sector que tamén debe contribuír a reducir as emisións, a partir do

ano 2023, xunto coas obrigas de información, as entidades de crédito deben publicar obxectivos específicos de descarbonización da súa carteira de préstamo e investimento aliñados co Acordo de París. No articulado da lei detállase o contido deste informe, que está en liña coas recomendacións do grupo de traballo do G20 sobre divulgación de información financeira relacionada co cambio climático, incluída a súa planificación financeira.

Así mesmo, prevese que o Banco de España, a Comisión Nacional do Mercado de Valores e a Dirección Xeral de Seguros e Fondos de Pensións elaboren un informe sobre a avaliación do risco para o sistema financeiro español derivado do cambio climático.

Inclúese, por outro lado, a obriga de que o operador do sistema eléctrico, o xestor técnico do sistema gasista e a compañía loxística de hidrocarburos (CLH) remitan un informe en que se faga unha avaliación dos riscos e das oportunidades asociados a un sistema enerxético descarbonizado sobre as actividades da entidade, a súa estratexia e a súa planificación financeira. Obrigas de información similares ás que se introducen nesta lei xa forman parte da realidade económica e financeira de países como Reino Unido, Noruega, Francia e Alemaña.

As institucións financeiras internacionais están apoiando e demandando novos requirimentos de divulgación e avaliación de riscos e oportunidades asociados ao cambio climático, onde as recomendacións do grupo de traballo sobre divulgación de información financeira relacionada co cambio climático (Taskforce on Climate Related Financial Disclosures), promovido en 2015 polo Financial Stability Board (FSB), para responder aos riscos que o cambio climático crea na estabilidade financeira no contexto da economía global, están a sentar as bases de moitas das iniciativas que se están pondo en marcha. Estas iniciativas baséanse na existencia dun crecente recoñecemento da correlación positiva entre a xestión dos riscos climáticos, a creación de valor a longo prazo e o poder dos mercados. A lei dá resposta ao interese crecente do sector financeiro polas finanzas verdes e constata a reorientación das estratexias da banca e do mundo financeiro do século XXI.

O título VIII aborda dúas cuestións de esencial importancia para a implicación da sociedade española nas respostas fronte ao cambio climático e a promoción da transición enerxética, como son, por unha parte, a educación e a capacitación para o desenvolvemento sustentable e o coidado do clima e, por outra, a investigación, o desenvolvemento e a innovación.

O título IX regula de forma innovadora a gobernanza do cambio climático e da transición enerxética en España. En primeiro lugar, créase o Comité de Persoas Expertas do Cambio Climático e Transición Enerxética como órgano responsable de avaliar e facer recomendacións sobre as políticas e medidas de enerxía e cambio climático, incluídas as normativas. Para tal fin, elaborará anualmente un informe que será remitido e sometido a debate no Congreso dos Deputados, coa participación do Goberno. As comunidades autónomas deberán informar na Comisión de Coordinación de Políticas de Cambio Climático dos plans de enerxía e clima a partir do 31 de decembro de 2021. Os plans, programas, estratexias, instrumentos e disposicións de carácter xeral que se adopten na loita contra o cambio climático e a transición enerxética cara a unha economía baixa en carbono levaranse a cabo baixo fórmulas abertas que garantan a participación dos axentes sociais e económicos interesados e do público. Por último, a lei contén un artigo relativo ás políticas, medidas, inventarios e proxeccións de gases de efecto invernadoiro, de forma que se reforce a coordinación á hora de responder ás obrigas de información asumidas no marco da normativa nacional, comunitaria e internacional.

Esta lei adecúase aos principios de boa regulación contidos no artigo 129 da Lei 39/2015, do 1 de outubro, do procedemento administrativo común das administracións públicas. Así, de acordo cos principios de necesidade e eficacia, esta norma xustifícase na necesidade de asegurar o cumprimento dos obxectivos do Acordo de París, facilitar a plena descarbonización da economía española, de xeito que se garanta o uso racional e solidario dos nosos recursos, e a implantación dun modelo de desenvolvemento sustentable que xere emprego decente. Cúmrese o principio de proporcionalidade, xa que a regulación se limita ao mínimo imprescindible para levar a cabo a transformación da

economía española, e dá os sinais necesarios para que esta teña lugar. Co fin de garantir o principio de seguridade xurídica, a iniciativa normativa exerceuse de maneira coherente co resto do ordenamento xurídico, nacional e da Unión Europea, así como co internacional, en particular, respecto da Axenda 2030 e do Acordo de París, para xerar un marco normativo estable, predicible, integrado, claro e de certeza, que facilita o seu coñecemento, a comprensión e aplicación e, en consecuencia, a actuación e toma de decisións das persoas e das empresas. En aplicación do principio de eficiencia, limítanse as cargas administrativas ás imprescindibles para a consecución dos fins descritos, sempre dentro do marco do ordenamento xurídico nacional, da Unión Europea e internacional. En aplicación do principio de transparencia, a lei tramitouse consonte as previsións da Lei 50/1997, do 27 de novembro, do Goberno, e de conformidade coa Lei 27/2006, do 18 de xullo, pola que se regulan os dereitos de acceso á información, de participación pública e de acceso á xustiza, en materia de ambiente, por ser unha norma con incidencia ambiental, en prol de obter a maior participación posible da sociedade, a través dos trámites de consulta previa e audiencia e información públicas. Así mesmo, a lei someteuse ao Consello Asesor do Ambiente, onde están representados os principais sectores da sociedade civil en materia ambiental. Por último, a participación das comunidades autónomas e das entidades locais, que acompañou toda a tramitación normativa nos seus distintos trámites participativos, viuse reforzada coa consulta aos órganos colexiados de coordinación que unen as distintas administracións, como son o Consello Nacional do Clima e a Comisión de Coordinación de Políticas de Cambio Climático, así como a Conferencia Sectorial do Ambiente.

Na redacción do anteproxecto de lei tívose en conta a xurisprudencia do Tribunal Constitucional en relación coas competencias do Estado e das comunidades autónomas en materia de cambio climático, como son, por exemplo, a Sentenza 15/2018, do 22 de febreiro de 2018; a Sentenza 62/2018, do 7 de xuño de 2018; a Sentenza 64/2018, do 7 de xuño de 2018, e a Sentenza 87/2019, do 20 de xuño de 2019. Nesta última sentenza, o Tribunal Constitucional estableceu que a determinación dos obxectivos de clima é competencia do Estado.

O proxecto traspón a Directiva 2018/844 do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de maio de 2018, pola que se modifica a Directiva 2010/31/UE, relativa á eficiencia enerxética dos edificios, e a Directiva 2012/27/UE, relativa á eficiencia enerxética. Esta transposición realízase a través do artigo 15 da lei, que dispón que, antes do 1 de xaneiro de 2023, todos os edificios de uso distinto ao residencial privado que contén cunha zona de uso de aparcadoiro con máis de vinte prazas, xa sexa no interior ou nun espazo exterior adscrito, deberán cumprir a exigencia relativa ás dotacións mínimas para a infraestrutura de recarga de vehículos eléctricos establecida no Código técnico da edificación.

Por último, esta lei dítase de acordo co Consello de Estado. Así mesmo, dítase conxuntamente ao abeiro das competencias exclusivas do Estado previstas no artigo 149.1.13.^a da Constitución, en materia de bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica; no artigo 149.1.23.^a da Constitución, de lexislación básica sobre protección do ambiente, sen prexuízo das facultades das comunidades autónomas de establecer normas adicionais de protección, ademais da lexislación básica sobre montes, aproveitamentos forestais e vías pecuarias, e no artigo 149.1.25.^a da Constitución, de bases do réxime mineiro e enerxético.

Así mesmo, esta lei dítase tamén ao abeiro das competencias exclusivas do Estado previstas nos artigos 149.1.15.^a, en relación co fomento e coa coordinación xeral da investigación científica e técnica; 149.1.18.^a, en relación coa lexislación básica sobre contratos e concesións administrativas; 149.1.20.^a, en relación coa mariña mercante, portos de interese xeral, control do espazo aéreo, tránsito e transporte aéreo; 149.1.21.^a, en relación cos transportes terrestres, tráfico e circulación de vehículos de motor; 149.1.22.^a, en relación cos recursos e aproveitamentos hidráulicos e autorización das instalacións eléctricas; 149.1.24.^a, en relación coas obras públicas de interese xeral, e 149.1.30.^a, en relación coas condicións de obtención, expedición e homologación de títulos académicos e profesionais.

Exceptúanse do anterior, por carecer de carácter básico e ser de aplicación exclusiva da Administración xeral do Estado, algunhas materias que se regulan nesta lei, como son os portos de competencia do Estado, a contratación pública e o reinvestimento en produtos enerxéticos de orixe fósil.

TÍTULO PRELIMINAR

Disposicións xerais

Artigo 1. *Obxecto da lei.*

Esta lei ten por obxecto asegurar o cumprimento, por parte de España, dos obxectivos do Acordo de París, adoptado o 12 de decembro de 2015, asinado por España o 22 de abril de 2016 e publicado no «Boletín Oficial del Estado» o 2 de febreiro de 2017; facilitar a descarbonización da economía española, a súa transición a un modelo circular, de modo que se garanta o uso racional e solidario dos recursos, e promover a adaptación aos impactos do cambio climático e a implantación dun modelo de desenvolvemento sustentable que xere emprego decente e contribúa á redución das desigualdades.

A Administración xeral do Estado, as comunidades autónomas e as entidades locais, no ámbito das súas respectivas competencias, darán cumprimento ao obxecto desta lei e cooperarán e colaborarán para a súa consecución.

Artigo 2. *Principios reitores.*

As actuacións derivadas desta lei e do seu desenvolvemento rexeranse polos principios recoñecidos no dereito nacional, no marco das competencias que teñen atribuídas o Estado e as comunidades autónomas, no dereito da Unión Europea e internacional de aplicación en materia de enerxía e clima e, en especial, na Convención marco das Nacións Unidas sobre o cambio climático, realizada en Nova York o 9 de maio de 1992; no Acordo de París, adoptado o 12 de decembro de 2015, asinado por España o 22 de abril de 2016 e publicado no «Boletín Oficial del Estado» o 2 de febreiro de 2017; na Axenda 2030 para o desenvolvemento sustentable, aprobada pola Resolución da Asemblea Xeral das Nacións Unidas o 25 de setembro de 2015, e na normativa da Unión Europea, así como nos principios seguintes:

- a) Desenvolvemento sustentable.
- b) Descarbonización da economía española, entendendo por tal a consecución dun modelo socioeconómico sen emisións de gases de efecto invernadoiro.
- c) Protección do ambiente, preservación da biodiversidade e aplicación do principio «quen contamina, paga».
- d) Cohesión social e territorial, garantindo, en especial, a harmonización e o desenvolvemento económico das zonas onde se sitúen as centrais de enerxías renovables, respectando os valores ambientais.
- e) Resiliencia.
- f) Protección e promoción da saúde pública.
- g) Accesibilidade universal.
- h) Protección de colectivos vulnerables, con especial consideración á infancia.
- i) Igualdade entre mulleres e homes.
- j) Mellora da competitividade dos sectores produtivos e certeza para os investimentos.
- k) Precaución.
- l) Non regresión.
- m) A mellor e máis recente proba científica dispoñible, incluídos os últimos informes do Grupo Intergubernamental de Expertos sobre o Cambio Climático (IPCC) das Nacións Unidas.
- n) Calidade e seguridade da subministración de enerxía.
- ñ) Cooperación, colaboración e coordinación entre as administracións públicas.

TÍTULO I

Obxectivos e planificación da transición enerxética

Artigo 3. *Obxectivos de redución de emisións de gases de efecto invernadoiro, enerxías renovables e eficiencia enerxética.*

1. Establécense os seguintes obxectivos mínimos nacionais para o ano 2030 co obxecto de dar cumprimento aos compromisos internacionalmente asumidos e sen prexuízo das competencias autonómicas:

- a) Reducir no ano 2030 as emisións de gases de efecto invernadoiro do conxunto da economía española en, polo menos, un 23 % respecto do ano 1990.
- b) Alcanzar no ano 2030 unha penetración de enerxías de orixe renovable no consumo de enerxía final de, polo menos, un 42 %.
- c) Alcanzar no ano 2030 un sistema eléctrico con, polo menos, un 74 % de xeración a partir de enerxías de orixe renovable.
- d) Mellorar a eficiencia enerxética diminuindo o consumo de enerxía primaria en, polo menos, un 39,5 % con respecto á liña de base conforme a normativa comunitaria.

2. Antes de 2050 e, en todo caso, no máis curto prazo posible, España deberá alcanzar a neutralidade climática, co obxecto de dar cumprimento aos compromisos internacionalmente asumidos e sen prexuízo das competencias autonómicas, e o sistema eléctrico deberá estar baseado, exclusivamente, en fontes de xeración de orixe renovable.

3. Autorízase o Consello de Ministros para revisar á alza os obxectivos establecidos nos números 1 e 2 deste artigo, cos seguintes fins:

- a) Para cumprir co Acordo de París, de acordo coas decisións que tome a Conferencia das partes na súa calidade de reunión das partes no Acordo de París.
- b) Para cumprir coa normativa da Unión Europea.
- c) Para adaptalos á evolución dos avances tecnolóxicos e do coñecemento científico.
- d) Cando concorran elementos obxectivos cuantificables que, motivadamente, o aconsellen por motivos ambientais, sociais ou económicos.

4. A revisión dos obxectivos establecidos nos números 1 e 2 só poderá recoller unha actualización á alza das sendas vixentes de redución das emisións de gases de efecto invernadoiro e do incremento das absorcións polos sumidoiros.

5. En calquera caso, iniciarase no ano 2023 a primeira revisión dos obxectivos establecidos neste artigo.

Artigo 4. *Plans nacionais integrados de enerxía e clima.*

1. O Plan nacional integrado de enerxía e clima (PNIEC) é a ferramenta de planificación estratéxica nacional que integra a política de enerxía e clima, e reflicte a contribución de España á consecución dos obxectivos establecidos no seo da Unión Europea en materia de enerxía e clima, de conformidade co establecido na normativa da Unión Europea. Será aprobado por real decreto do Consello de Ministros, por proposta da ministra para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico.

2. Os informes de progreso sobre o Plan nacional integrado de enerxía e clima, elaborados polo Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, someteranse periodicamente ao Consello de Ministros para a súa toma en consideración e deben ser obxecto da correspondente publicidade.

3. O primeiro Plan nacional integrado de enerxía e clima abranguerá o período 2021-2030.

4. Os plans nacionais integrados de enerxía e clima incluirán, polo menos, o seguinte contido:

- a) Os obxectivos e as contribucións cuantitativas axustados á lei, a nivel nacional e sectorial, de redución de emisións de gases de efecto invernadoiro e absorcións polos

sumidoiros, de enerxías renovables e de eficiencia enerxética, garantindo a contribución de todos os sectores da economía á consecución de tales obxectivos.

- b) As políticas e medidas correspondentes para alcanzar tales obxectivos.
- c) Calquera outro obxectivo, política ou medida establecidos na normativa da Unión Europea sobre a estrutura e o contido dos plans.

Artigo 5. *Estratexia de descarbonización para 2050.*

1. O Goberno aprobará unha Estratexia de descarbonización para 2050 que estableza unha senda de redución de emisións de gases de efecto invernadoiro e de incremento das absorcións polos sumidoiros do conxunto da economía española ata 2050, necesaria para cumprir cos obxectivos sinalados no artigo 3 e de conformidade co exixido pola normativa da Unión Europea. A Estratexia de descarbonización para 2050 será revisable cada cinco anos e incluírá, polo menos, un obxectivo intermedio de mitigación de emisións de gases de efecto invernadoiro indicativo en 2040.

2. A Estratexia de descarbonización para 2050 será aprobada mediante real decreto do Consello de Ministros, por iniciativa da ministra para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico. Unha vez aprobada, darase conta dela ao Congreso dos Deputados e ao Senado.

Artigo 6. *Dixitalización para a descarbonización da economía.*

O Goberno adoptará accións de impulso á dixitalización da economía que contribúan a lograr os obxectivos de descarbonización, no marco da Estratexia España dixital 2025. Entre as referidas accións incluíranse:

- a) Abordar estratexicamente os retos e as oportunidades que xera a incorporación da tecnoloxía dixital ao sector enerxético, ao sector da mobilidade sustentable, á economía circular, á xestión do capital natural, ás redes e cidades intelixentes e, en xeral, ás actividades de loita contra o cambio climático.
- b) Emitir informes e difundir as novas propostas para a redución de emisións de efecto invernadoiro da economía dixital e os novos modelos de negocio.
- c) Empregar o potencial de novas tecnoloxías, como a intelixencia artificial, para transitar cara a unha economía verde, incluído, entre outros aspectos, o deseño de algoritmos enerxeticamente eficientes por deseño.
- d) Impulsar as competencias dixitais da forza laboral, entre outras, para as persoas traballadoras dos sectores necesitados de medidas de acompañamento de transición xusta cuxos postos poden ser substituídos por tecnoloxías emerxentes, de xeito que se maximice o aproveitamento das oportunidades e se minimicen os efectos negativos.
- e) Promover que as compañías teñan en conta o impacto dos seus servizos e do seu proceso de dixitalización e adopten un enfoque responsable da innovación dos servizos dixitais existentes para lograr unha dixitalización sustentable no ámbito de aplicación desta lei.

TÍTULO II

Enerxías renovables e eficiencia enerxética

Artigo 7. *Xeración eléctrica en dominio público hidráulico.*

1. Co obxecto de cumprir os obxectivos en materia de enerxías renovables establecidos nesta lei, as novas concesións que se outorguen, de acordo co establecido na lexislación de augas sobre o dominio público hidráulico para a xeración de enerxía eléctrica, terán como prioridade o apoio á integración das tecnoloxías renovables no sistema eléctrico. Para tal fin, promoveranse, en particular, as centrais hidroeléctricas reversibles, sempre que cumpran cos obxectivos ambientais das masas de auga e os réximes de caudais ecolóxicos fixados nos plans hidrolóxicos de bacía sexan compatibles

cos dereitos outorgados a terceiros, coa xestión eficiente do recurso e a súa protección ambiental.

2. Regulamentariamente, estableceranse as condicións técnicas para levar a cabo o bombeo, almacenamento e turbinaxe para maximizar a integración de enerxías renovables. Estas condicións terán en conta o disposto no punto anterior.

3. Co obxecto de avanzar en novos desenvolvementos tecnolóxicos en materia de enerxías renovables e de contribuír ao logro dos obxectivos previstos na lei, promoverase, para usos propios do ciclo urbano da auga, o aproveitamento para a xeración eléctrica dos fluentes dos sistemas de abastecemento e saneamento urbanos, sempre condicionado ao cumprimento dos obxectivos deses sistemas cando sexa técnica e economicamente viable.

Artigo 8. *Eficiencia enerxética e rehabilitación de edificios.*

1. O Goberno promoverá e facilitará o uso eficiente da enerxía, a xestión da demanda e o uso de enerxía procedente de fontes renovables no ámbito da edificación, sen prexuízo das competencias que correspondan ás comunidades autónomas, con especial referencia aos edificios habitados por persoas en situacións de vulnerabilidade.

2. Os materiais de construción utilizados tanto na construción como na rehabilitación de edificios deberán ter a menor pegada de carbono posible co fin de diminuír as emisións totais no conxunto da actuación ou do edificio.

3. As directrices e os criterios de rehabilitación enerxética garantirán en todo caso o mantemento e, cando proceda, a mellora das condicións de accesibilidade e usabilidade dos edificios e das instalacións, fomentando a posibilidade de unir ambos os tipos de actuacións rehabilitadoras en programas únicos ou, polo menos, aliñados.

4. O Goberno fomentará a renovación e rehabilitación dos edificios existentes, tanto públicos como privados, para alcanzar os efectos sinalados neste artigo e, en especial, a alta eficiencia enerxética e a descarbonización para 2050.

Para os efectos sinalados no parágrafo anterior, nun prazo inferior a seis meses desde a entrada en vigor da presente lei, o Goberno elaborará un plan de rehabilitación de vivendas e renovación urbana co obxectivo de mellorar o parque edificado, independentemente da súa titularidade, para os efectos de cumprir os indicadores de eficiencia enerxética establecidos no PNIEC e garantir a integración das devanditas actuacións co resto dos obxectivos de mellora establecidos na Axenda urbana española. Este plan deberá seguir os criterios e obxectivos recollidos na estratexia a longo prazo para a rehabilitación enerxética no sector da edificación en España (ERESEE).

5. As administracións públicas poderán establecer incentivos que favorezan a consecución dos obxectivos previstos neste artigo, con especial atención á introdución das enerxías renovables na rehabilitación de vivendas fomentando o autoconsumo, as instalacións de pequena potencia, a calefacción e a refrixeración de cero emisións.

6. As medidas referidas nos números anteriores, a regulamentación técnica sobre enerxía e a estratexia a longo prazo para a rehabilitación de edificios serán coherentes cos obxectivos establecidos nos sucesivos plans integrados de enerxía e clima.

TÍTULO III

Transición enerxética e combustibles

Artigo 9. *Exploración, investigación e explotación de hidrocarburos.*

1. A partir da entrada en vigor desta lei non se outorgarán no territorio nacional, incluídos o mar territorial, a zona económica exclusiva e a plataforma continental, novas autorizacións de exploración, permisos de investigación de hidrocarburos ou concesións de explotación para estes, regulados ao abeiro da Lei 34/1998, do 7 de outubro, do sector de hidrocarburos, e do Real decreto lei 16/2017, do 17 de novembro, polo que se establecen disposicións de seguridade na investigación e explotación de hidrocarburos no medio mariño.

A partir da entrada en vigor desta lei non se outorgarán novas autorizacións para realizar no territorio nacional, incluídos o mar territorial, a zona económica exclusiva e a plataforma continental, calquera actividade para a explotación de hidrocarburos en que estea prevista a utilización da fracturación hidráulica de alto volume.

2. Cinco anos antes do final da vixencia dunha concesión de explotación, e sen prexuízo dos requisitos establecidos no real decreto de outorgamento, a persoa ou entidade titular da concesión presentará ante o Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico un informe que reflicta o potencial de reconversión das súas instalacións ou da súa situación para outros usos do subsolo, incluída a enerxía xeotérmica, ou para outras actividades económicas, en particular, o establecemento de enerxías renovables, e que deberá prever os niveis de mantemento do emprego.

Artigo 10. *Investigación e aproveitamento de xacementos de minerais radioactivos.*

1. A partir da entrada en vigor desta lei non se admitirán novas solicitudes para o outorgamento de permisos de exploración, permisos de investigación ou concesións directas de explotación, nin as súas prórrogas, regulados ao abeiro da Lei 22/1973, do 21 de xullo, de minas e de minerais radioactivos, tal e como se definen na Lei 25/1964, do 29 de abril, sobre enerxía nuclear, cando tales recursos sexan extraídos polas súas propiedades radioactivas, fisionables ou fértiles.

2. A partir da entrada en vigor desta lei non se admitirán novas solicitudes de autorización de instalacións radioactivas do ciclo do combustible nuclear para o procesamento destes minerais radioactivos, entendendo como tales instalacións as así definidas no Regulamento sobre instalacións nucleares e radioactivas.

Artigo 11. *Axudas a produtos enerxéticos de orixe fósil.*

A partir da entrada en vigor desta lei, a aplicación de novos beneficios fiscais a produtos enerxéticos de orixe fósil deberá estar debidamente xustificada por motivos de interese social, económico ou atendendo á inexistencia de alternativas tecnolóxicas. Durante o último trimestre de cada ano natural, o Ministerio de Facenda realizará un informe sobre o réxime fiscal aplicable aos produtos enerxéticos de orixe fósil e identificará aquelas axudas e medidas que favorezan o seu uso. O Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico elaborará unha proposta de calendario para a revisión das axudas e medidas que favorezan o uso dos produtos enerxéticos de orixe fósil, compatible cos obxectivos previstos na lei, tendo en conta os informes emitidos polo Ministerio de Facenda e logo da consulta aos ministerios sectoriais afectados. O calendario de revisión será aprobado mediante acordo de Consello de Ministros.

Artigo 12. *Fomento e obxectivos dos gases renovables.*

1. O Goberno fomentará, mediante a aprobación de plans específicos, a penetración dos gases renovables, incluídos o biogás, o biometano, o hidróxeno e outros combustibles en cuxa fabricación se usasen exclusivamente materias primas e enerxía de orixe renovable ou que permitan a reutilización de residuos orgánicos ou subprodutos de orixe animal ou vexetal.

2. Para o cumprimento dos obxectivos establecidos nos plans nacionais integrados de enerxía e clima, os plans de fomento referidos no número anterior poderán prever, entre outras, as seguintes medidas:

a) Obxectivos anuais de penetración dos gases renovables na venda ou consumo de gas natural, con indicación dos tipos de produto con que se deberá cumprir a obriga, así como dos suxeitos obrigados.

b) Un sistema de certificación que permita a supervisión e o control das obrigas, así como os mecanismos de flexibilidade que favorezan a máxima eficiencia no logro dos obxectivos.

c) Regulacións que favorezan o uso industrial directo dos gases ou o seu emprego para solucións de mobilidade, así como a inxección deses gases renovables na rede de gas natural.

Artigo 13. *Obxectivos de enerxías renovables e combustibles alternativos sustentables no transporte.*

1. O Goberno establecerá obxectivos anuais de integración de enerxías renovables e de subministración de combustibles alternativos no transporte con especial énfase nos biocombustibles avanzados e noutros combustibles renovables de orixe non biolóxica. No caso do transporte aéreo, os obxectivos estableceranse por proposta conxunta dos ministerios de Transportes, Mobilidade e Axenda Urbana e para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, e debe ter en conta o afastamento e a realidade propias dos territorios insulares.

2. Regulamentariamente, o Goberno adoptará as medidas necesarias para lograr o cumprimento dos obxectivos de integración de enerxías renovables e subministración de combustibles alternativos no transporte, con especial énfase nos biocombustibles avanzados e noutros combustibles renovables de orixe non biolóxica no transporte aéreo, incluídos os combustibles sintéticos en cuxa fabricación se usasen exclusivamente materias primas e enerxía de orixe renovable. En particular, estas medidas poderán incluír:

a) Os tipos de produto con que se deberán cumprir os obxectivos e os suxeitos obrigados.

b) Un sistema de certificación que permita a supervisión e o control das obrigas, así como mecanismos de flexibilidade que favorezan a máxima eficiencia no logro dos obxectivos.

3. Para os efectos do disposto neste artigo, os biocombustibles e outros combustibles renovables de orixe non biolóxica que se incorporen no transporte aéreo deberán cumprir cos criterios de sustentabilidade definidos pola normativa da Unión Europea e nacional sobre biocombustibles e outros combustibles renovables de orixe non biolóxica, en particular, os previstos na Directiva 2018/2001 do Parlamento Europeo e do Consello, do 11 de decembro de 2018, relativa ao fomento do uso de enerxía procedente de fontes renovables, co fin de evitar o emprego de materias primas con efectos negativos indirectos sobre o ambiente e a calidade do aire.

TÍTULO IV

Mobilidade sen emisións e transporte

Artigo 14. *Promoción de mobilidade sen emisións.*

1. A Administración xeral do Estado, as comunidades autónomas e as entidades locais, no marco das súas respectivas competencias, adoptarán medidas para alcanzar no ano 2050 un parque de turismos e vehículos comerciais lixeiros sen emisións directas de CO₂, de conformidade co establecido pola normativa comunitaria. Para estes efectos, o Plan nacional integrado de enerxía e clima fixará para o ano 2030 obxectivos de penetración de vehículos matriculados con nulas ou baixas emisións directas de CO₂, segundo as súas diferentes categorías.

2. En desenvolvemento da Estratexia de descarbonización para 2050, adoptaranse as medidas necesarias, de acordo coa normativa da Unión Europea, para que os turismos e vehículos comerciais lixeiros novos, excluídos os matriculados como vehículos históricos, non destinados a usos comerciais, reduzan paulatinamente as súas emisións, de modo que non máis tarde do ano 2040 sexan vehículos con emisións de 0 g CO₂/km de conformidade co establecido pola normativa comunitaria. Para tal efecto, logo da consulta co sector, poranse en marcha medidas que faciliten a penetración destes vehículos, que incluírán medidas de apoio á I+D+i.

3. Os municipios de máis de 50.000 habitantes e os territorios insulares adoptarán antes de 2023 plans de mobilidade urbana sustentable que introduzan medidas de mitigación que permitan reducir as emisións derivadas da mobilidade e incluíran, polo menos:

- a) O establecemento de zonas de baixas emisións antes de 2023.
- b) Medidas para facilitar os desprazamentos a pé, en bicicleta ou outros medios de transporte activo, asociándoos con hábitos de vida saudables, así como corredores verdes intraurbanos que conecten os espazos verdes coas grandes áreas verdes periurbanas.
- c) Medidas para a mellora e o uso da rede de transporte público, incluídas medidas de integración multimodal.
- d) Medidas para a electrificación da rede de transporte público e outros combustibles sen emisións de gases de efecto invernadoiro, como o biometano.
- e) Medidas para fomentar o uso de medios de transporte eléctricos privados, incluídos os puntos de recarga.
- f) Medidas de impulso da mobilidade eléctrica compartida.
- g) Medidas destinadas a fomentar a repartición de mercadorías e a mobilidade ao traballo sustentables.
- h) O establecemento de criterios específicos para mellorar a calidade do aire arredor de centros escolares, sanitarios ou outros de especial sensibilidade, cando sexa necesario de conformidade coa normativa en materia de calidade do aire.
- i) Integrar os plans específicos de electrificación de última milla coas zonas de baixas emisións municipais.

O disposto neste punto será aplicable aos municipios de máis de 20.000 habitantes cando se superen os valores límite dos contaminantes regulados no Real decreto 102/2011, do 28 de xaneiro, relativo á mellora da calidade do aire.

Os plans de mobilidade urbana sustentable deberán ser coherentes cos plans de calidade do aire con que, de ser o caso, conte o municipio consonte o previsto no Real decreto 102/2011, do 28 de xaneiro, relativo á mellora da calidade do aire.

Enténdese por zona de baixa emisión o ámbito delimitado por unha Administración pública, en exercicio das súas competencias, dentro do seu territorio, de carácter continuo e no cal se aplican restricións de acceso, circulación e estacionamento de vehículos para mellorar a calidade do aire e mitigar as emisións de gases de efecto invernadoiro, conforme a clasificación dos vehículos polo seu nivel de emisións de acordo co establecido no Regulamento xeral de vehículos vixente.

Calquera medida que supoña unha regresión das zonas de baixas emisións xa existentes deberá contar co informe previo do órgano autonómico competente en materia de protección do ambiente.

4. De acordo coa normativa de mobilidade limpa aprobada pola Unión Europea e coas revisións e melloras posteriores que se acorden, as comunidades autónomas insulares, considerando a súa vulnerabilidade fronte ao cambio climático, poderán instar o Estado para o establecemento de medidas de promoción de mobilidade limpa, consistentes en restricións no seu ámbito territorial da circulación de turismos e furgonetas.

Artigo 15. *Instalación de puntos de recarga eléctrica.*

1. O Goberno porá á disposición do público a información dos puntos de recarga eléctrica para vehículos de acceso público, dentro do ano posterior á entrada en vigor desta lei, a través do Punto de Acceso Nacional de Información de Tráfico en tempo real xestionado polo organismo autónomo Xefatura Central de Tráfico. Para iso, con carácter previo, os prestadores do servizo de recarga eléctrica deberán remitir por medios electrónicos ao Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico información actualizada da localización, características e dispoñibilidade desas instalacións, así como do prezo de venda ao público da electricidade ou do servizo de recarga.

O Goberno velará especialmente polo cumprimento do establecido no Real decreto 639/2016, do 9 de decembro, polo que se establece un marco de medidas para a

implantación dunha infraestrutura para os combustibles alternativos, de acordo cos informes que prevé a Directiva 2014/94/UE, do 22 de outubro de 2014, relativa á implantación dunha infraestrutura para os combustibles alternativos, no relativo a garantir a interoperabilidade dos puntos de recarga accesibles ao público.

2. Quen posúa a titularidade das instalacións de subministración de combustibles e carburantes de vehículos cuxo volume anual agregado de vendas de gasolina e gasóleo A en 2019 sexa superior ou igual a 10 millóns de litros instalará, por cada unha destas instalacións, polo menos unha infraestrutura de recarga eléctrica de potencia igual ou superior a 150 kW en corrente continua, que deberá prestar servizo nun prazo de 21 meses a partir da entrada en vigor desta lei.

3. Quen posúa a titularidade das instalacións de subministración de combustibles e carburantes de vehículos cuxo volume anual agregado de vendas de gasolina e gasóleo A en 2019 sexa superior ou igual a 5 millóns de litros e menor a 10 millóns de litros instalará, por cada unha destas instalacións, polo menos unha infraestrutura de recarga eléctrica de potencia igual ou superior a 50 kW en corrente continua, que deberá prestar servizo nun prazo de 27 meses a partir da entrada en vigor desta lei.

4. No caso de que nunha provincia, cidade autónoma ou illa non exista ningunha instalación de subministración de combustibles e carburantes de vehículos cuxo volume anual agregado de vendas de gasolina e gasóleo A en 2019 sexa superior ou igual a 5 millóns de litros, quen posúa a titularidade das instalacións que, ordenadas de maior a menor volume de vendas anuais agregadas de gasolina e gasóleo, conxunta ou individualmente, alcancen polo menos o 10 % das vendas anuais totais nas citadas áreas xeográficas no ano 2019, instalará, por cada unha destas instalacións, polo menos unha infraestrutura de recarga eléctrica de potencia igual ou superior a 50 kW en corrente continua, que deberá prestar servizo nun prazo de 27 meses a partir da entrada en vigor desta lei.

5. A partir de 2021, quen posúa a titularidade das instalacións novas de subministración de combustible e carburantes de vehículos ou quen acometa unha reforma na súa instalación que requira unha revisión do título administrativo, independentemente do volume anual agregado de vendas de gasolina e gasóleo da instalación, instalará polo menos unha infraestrutura de recarga eléctrica de potencia igual ou superior a 50 kW en corrente continua, que deberá prestar servizo desde a posta en funcionamento da instalación ou finalización da reforma que requira unha revisión do título administrativo.

6. Mediante orde da persoa titular do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, coa participación das comunidades autónomas, establecerase a lista de instalacións de subministración de combustibles e carburantes obrigadas polos puntos segundo, terceiro, cuarto e quinto deste artigo, así como as excepcións e imposibilidades técnicas para o seu cumprimento.

7. No ano 2023 e, a partir daquela, bianualmente, mediante resolución da Secretaría de Estado de Enerxía establecerase a lista de novas instalacións de subministración de combustibles e carburantes obrigadas polo punto oitavo deste artigo, así como das excepcións e imposibilidades técnicas para o seu cumprimento.

8. As instalacións de subministración de combustibles e carburantes que dous anos antes da publicación das resolucións a que fai referencia o punto sétimo deste artigo superen o limiar de vendas anuais de gasolina e gasóleo A que se establece nos puntos segundo e terceiro deste artigo, estarán obrigadas á instalación de polo menos unha infraestrutura de recarga eléctrica nos mesmos termos e prazos ca os indicados neses puntos. Os prazos de posta en servizo das infraestruturas de recarga entenderanse iniciados desde a publicación das resolucións a que fai referencia o punto sétimo deste artigo.

9. Mediante orde da persoa titular do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico establecerase a regulación do contido e a forma de remisión da información dos puntos de recarga ao Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico por parte dos prestadores do servizo de recarga.

10. O Código técnico da edificación establecerá obrigas relativas á instalación de puntos de recarga do vehículo eléctrico en edificios de nova construción e en intervencións en edificios existentes. Sen prexuízo do anterior, antes do 1 de xaneiro de 2023, todos os edificios de uso distinto ao residencial privado que contén unha zona de uso de aparcadoiro con máis de vinte prazas, xa sexa no interior ou nun espazo exterior adscrito, deberán cumprir a exigencia relativa ás dotacións mínimas para a infraestrutura de recarga de vehículos eléctricos que estableza o Código técnico da edificación. Regulamentariamente, estableceranse as obrigas relativas á instalación de puntos de recarga de vehículo eléctrico en aparcadoiros non integrados en edificacións.

11. No caso de concesións en redes estatais de estradas, as obrigas a que se refiren os números 2, 3, 4, 5 e 6 deste artigo corresponderán ás persoas concesionarias. O réxime de obrigas será o mesmo ca o establecido para quen posúa a titularidade de instalacións de subministración de combustibles e carburantes de vehículos, conforme o indicado nos citados números deste artigo.

12. O Ministerio de Transportes, Mobilidade e Axenda Urbana e o Ministerio do Interior incorporarán no Catálogo oficial de sinais de circulación os sinais necesarios para que as persoas usuarias poidan identificar a situación e as principais características dos puntos de recarga nas vías. Ambos os departamentos e o Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico acordarán o contido e a imaxe deses sinais.

Para o deseño e a situación dos puntos de recarga teranse en conta criterios de accesibilidade universal.

Artigo 16. *Transporte marítimo e portos.*

1. Nos portos de competencia do Estado, o Goberno adoptará medidas para a redución paulatina das emisións xeradas polo consumo de combustibles fósiles dos buques, embarcacións, artefactos navais e plataformas físicas cando estean amarrados ou fondeados nos portos, co fin de alcanzar o obxectivo de cero emisións directas destes antes de 2050.

2. A través das administracións públicas competentes, o Goberno promoverá a articulación e consolidación de cadeas loxísticas sustentables con orixe ou destino en portos mediante iniciativas estratéxicas dirixidas a reducir as emisións de gases de efecto invernadoiro en portos, así como nas cadeas de transporte marítimas ou terrestres con orixe ou destino en portos.

3. As iniciativas sinaladas nos números anteriores deste artigo terán por obxecto, entre outros, a mellora da eficiencia enerxética e da calidade do aire das instalacións portuarias, a xeración ou contratación de enerxía de orixe renovable en portos, o impulso ao transporte ferroviario con orixe e destino en portos, o impulso ao desenvolvemento de autoestradas do mar, a mellora de accesos viarios e o estímulo ao uso de enerxías alternativas no transporte marítimo, con especial atención ao uso deste tipo de enerxías en barcos atracados, de acordo co previsto na normativa da Unión Europea en materia de axudas estatais.

4. Coa finalidade de acadar os obxectivos establecidos neste artigo, o Ministerio de Transportes, Mobilidade e Axenda Urbana, a través de Portos do Estado e das autoridades portuarias, logo de acordo coas comunidades autónomas nos seus ámbitos de competencias:

a) Aplicará medidas de incentivo económico dirixidas a estimular a subministración eléctrica ou o uso de combustibles alternativos en buques atracados, o transporte ferroviario con orixe ou destino en portos e medidas de eficiencia enerxética en concesións.

b) Promoverá e executará proxectos de mellora de accesos viarios e ferroviarios, e actuacións de mellora da rede ferroviaria que incrementen a competitividade do transporte ferroviario con orixe ou destino en portos e plataformas loxísticas, fomentando, na medida do posible, a súa situación nas provincias de interior. Así mesmo, fomentará a mellora das redes eléctricas dos portos.

c) Establecerá obxectivos de redución de consumo enerxético nos portos relativos ao nivel da súa actividade.

5. Así mesmo, o Ministerio de Transportes, Mobilidade e Axenda Urbana, en coordinación cos seus homólogos doutros países, promoverá o desenvolvemento de autoestradas do mar e liñas regulares de transporte *roll on-roll off*, todo iso dentro do marco regulamentario que establece o apoio oficial en forma de axudas e logo da solicitude á Comisión Europea da correspondente autorización.

TÍTULO V

Medidas de adaptación aos efectos do cambio climático

Artigo 17. *Adaptación ao cambio climático.*

1. O Plan nacional de adaptación ao cambio climático (PNACC) constitúe o instrumento de planificación básico para promover a acción coordinada e coherente fronte aos efectos do cambio climático en España. Sen prexuízo das competencias que correspondan a outras administracións públicas, o PNACC define os obxectivos, criterios, ámbitos de aplicación e accións para fomentar a resiliencia e a adaptación fronte ao cambio climático e incluírá a adaptación fronte a impactos en España derivados do cambio climático que ten lugar máis alá das fronteiras nacionais.

2. Os obxectivos específicos do PNACC incluírán:

- a) A elaboración de escenarios climáticos rexionalizados para a xeografía española.
- b) A recompilación, análise e difusión de información sobre a vulnerabilidade e adaptación ao cambio climático en diferentes sectores socioeconómicos, sistemas ecolóxicos e territorios.
- c) A promoción e coordinación da participación de todos os axentes implicados nas políticas de adaptación, incluídos os distintos niveis das administracións públicas, as organizacións sociais e a cidadanía no seu conxunto.
- d) A definición dun sistema de indicadores de impactos e adaptación ao cambio climático que facilite un seguimento e avaliación das políticas públicas ao respecto.
- e) A elaboración de informes periódicos de seguimento e avaliación do PNACC e dos seus programas de traballo.

3. O contido básico do PNACC debe incluír:

- a) A identificación e avaliación de impactos previsibles e riscos derivados do cambio climático para varios escenarios posibles.
- b) A avaliación da vulnerabilidade dos sistemas naturais, dos territorios, das poboacións e dos sectores socioeconómicos.
- c) Un conxunto de obxectivos estratéxicos concretos, con indicadores asociados.
- d) Un conxunto de medidas de adaptación orientadas a reducir as vulnerabilidades detectadas.

4. O PNACC será aprobado por Acordo do Consello de Ministros, por proposta da persoa titular do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico e logo da posta en común coas comunidades autónomas a través da Comisión de Coordinación de Políticas de Cambio Climático.

5. O PNACC desenvolverase mediante programas de traballo, que se aplicarán en períodos de cinco anos. Cada programa definirá os eixes e as liñas prioritarias para o desenvolvemento dos obxectivos establecidos no plan. Os programas de traballo serán adoptados mediante orde da persoa titular do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico.

6. Os resultados de cada programa de traballo revisaranse periodicamente, polo menos ao final do período de desenvolvemento de cada un deles, para levar a cabo as

accións complementarias necesarias e tomalos como referencia para preparar as propostas que se van incluír no seguinte programa.

7. O PNACC tamén se desenvolverá mediante plans sectoriais de adaptación que serán impulsados e elaborados polos departamentos ministeriais competentes e que identificarán os principais riscos derivados do cambio climático sobre o sector, recurso ou ámbito correspondente, e definirán medidas de resposta oportunas para evitalos ou limitalos.

8. O PNACC promoverá e priorizará a adaptación ao cambio climático baseada en ecosistemas, o desenvolvemento das infraestruturas verdes e as solucións baseadas na natureza.

Artigo 18. *Informes sobre riscos climáticos e adaptación.*

Coa finalidade de cumprir cos obxectivos de información asumidos no Acordo de París e na normativa internacional e comunitaria, o Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, en colaboración con outros departamentos ministeriais e coas comunidades autónomas, elaborará e publicará informes, cunha periodicidade polo menos quinquenal, sobre a evolución dos impactos e riscos derivados do cambio climático e sobre as políticas e medidas destinadas a aumentar a resiliencia e a diminuír a vulnerabilidade fronte ao cambio climático en España.

Artigo 19. *Consideración do cambio climático na planificación e xestión da auga.*

1. A planificación e a xestión hidrolóxica, para os efectos da súa adaptación ao cambio climático, terán como obxectivos conseguir a seguridade hídrica para as persoas, para a protección da biodiversidade e para as actividades socioeconómicas, de acordo coa xerarquía de usos, reducindo a exposición e a vulnerabilidade ao cambio climático e incrementando a resiliencia.

2. A planificación e a xestión hidrolóxica deberanse adecuar ás directrices e medidas que se desenvolvan na Estratexia da auga para a transición ecolóxica, sen prexuízo das competencias que correspondan ás comunidades autónomas. Esta estratexia é o instrumento programático de planificación das administracións públicas que será aprobado mediante acordo do Consello de Ministros no prazo dun ano desde a entrada en vigor desta lei.

3. A planificación e a xestión, en coherencia coas demais políticas, deberán incluír os riscos derivados do cambio climático a partir da información dispoñible, considerando:

a) Os riscos derivados dos impactos previsibles sobre os réximes de caudais hidrolóxicos, os recursos dispoñibles dos acuíferos, relacionados á vez con cambios en factores como as temperaturas, as precipitacións, a acumulación da neve ou os riscos derivados dos previsibles cambios de vexetación da bacía.

b) Os riscos derivados dos cambios na frecuencia e intensidade de fenómenos extremos asociados ao cambio climático en relación coa ocorrencia de episodios de enchentes e secas.

c) Os riscos asociados ao incremento da temperatura da auga e aos seus impactos sobre o réxime hidrolóxico, e os requirimentos de auga por parte das actividades económicas.

d) Os riscos derivados dos impactos posibles do ascenso do nivel do mar sobre as masas de auga subterránea, as zonas húmidas e os sistemas costeiros.

4. Co obxecto de abordar os riscos sinalados no punto anterior, a planificación e a xestión hidrolóxicas deberán:

a) Anticiparse aos impactos previsibles do cambio climático, identificando e analizando o nivel de exposición e a vulnerabilidade das actividades socioeconómicas e os ecosistemas, e desenvolvendo medidas que diminúan tal exposición e vulnerabilidade. A análise prevista neste punto tomará en especial consideración os fenómenos climáticos extremos, desde a probabilidade de que se produzan, a súa intensidade e o impacto.

b) Identificar e xestionar os riscos derivados do cambio climático en relación co seu impacto sobre os cultivos e as necesidades agronómicas de auga do regadío, as necesidades de auga para refrixeración de centrais térmicas e nucleares e os demais usos da auga.

c) Considerar e incluír na planificación os impactos derivados do cambio climático sobre as tipoloxías das masas de auga superficial e subterránea e as súas condicións de referencia.

d) Determinar a adaptación necesaria dos usos da auga compatibles cos recursos dispoñibles, unha vez considerados os impactos do cambio climático, e co mantemento das condicións de bo estado das masas de auga.

e) Considerar os principios da Estratexia da auga para a transición ecolóxica, para a adaptación e mellora da resiliencia do recurso e dos usos fronte ao cambio climático na identificación, avaliación e selección de actuacións nos plans hidrolóxicos e na xestión da auga.

f) Incluír aquelas actuacións cuxa finalidade expresa consista en mellorar a seguridade hídrica mediante a redución da exposición e a vulnerabilidade e a mellora da resiliencia das masas de auga, dentro das cales se inclúen as medidas baseadas na natureza.

g) Incluír na planificación os impactos derivados da retención de sedimentos nos encoros e as solucións para a súa mobilización, co dobre obxectivo de manter a capacidade de regulación dos propios encoros e de restaurar o transporte de sedimentos aos sistemas costeiros para frear a regresión das praias e a subsidencia dos deltas.

h) Elaborar o plan de financiamento das actuacións asegurando este para abordar os riscos do punto primeiro.

i) Realizar o seguimento dos impactos asociados ao cambio do clima para axustar as actuacións en función do avance de tales impactos e das melloras no coñecemento.

5. No marco dos plans de xestión do risco de inundación considerarase a necesidade de medidas de control de enchentes mediante actuacións de corrección hidrolóxico-forestal e prevención da erosión.

Artigo 20. *Consideración do cambio climático na planificación e xestión do dominio público marítimo-terrestre.*

1. A planificación e xestión do medio mariño orientaranse ao incremento da súa resiliencia para os efectos do cambio climático.

2. A planificación e xestión da costa deberán adecuarse ás directrices e medidas recollidas na Estratexia de adaptación da costa aos efectos do cambio climático, elaborada en cumprimento da disposición adicional oitava da Lei 2/2013, do 29 de maio, de protección e uso sustentable do litoral e de modificación da Lei 22/1988, do 28 de xullo, de costas, e perseguirá os seguintes obxectivos:

a) Incrementar a resiliencia da costa española ao cambio climático e á variabilidade climática.

b) Integrar a adaptación ao cambio climático na planificación e xestión da costa española.

3. Co fin de garantir unha adecuada adaptación da costa aos efectos do cambio climático, a xestión dos títulos de ocupación do dominio público marítimo-terrestre e a súas prórrogas levaranse a cabo de acordo co establecido no título III da Lei 22/1988, do 28 de xullo, de costas, e tendo en conta o disposto no artigo 13 ter da devandita lei.

Para estes efectos, tamén se observará o previsto noutra normativa aplicable, así como en convenios internacionais que conteñan regulación relativa á costa e ao mar e á conservación e ao uso sustentable do dominio público marítimo-terrestre, tendo en conta factores como o estado e a evolución dos ecosistemas, as condicións hidromorfolóxicas, climáticas e de dinámica costeira, así como a presión acumulada dos diferentes usos que soporta cada treito de costa.

4. Os prazos de duración dos títulos de ocupación do dominio público marítimo-terrestre computaranse desde o seu outorgamento e incluírán todas as súas prórrogas, de ser estas posibles, sen superar os prazos máximos establecidos na Lei 22/1988, do 28 de xullo, de costas, e na Lei 33/2003, do 3 de novembro, de patrimonio das administracións públicas, e serán nulos de pleno dereito os actos administrativos que se diten logo da entrada en vigor desta lei en incumprimento do previsto neste artigo.

Artigo 21. *Consideración do cambio climático na planificación e xestión territorial e urbanística, así como nas intervencións no medio urbano, na edificación e nas infraestruturas do transporte.*

1. A planificación e xestión territorial e urbanística, así como as intervencións no medio urbano, a edificación e as infraestruturas de transporte, para efectos da súa adaptación ás repercusións do cambio climático, perseguirán principalmente os seguintes obxectivos:

a) A consideración, na súa elaboración, dos riscos derivados do cambio climático, en coherencia coas demais políticas relacionadas.

b) A integración, nos instrumentos de planificación e de xestión, das medidas necesarias para propiciar a adaptación progresiva e resiliencia fronte ao cambio climático.

c) A adecuación das novas instrucións de cálculo e deseño da edificación e as infraestruturas de transporte aos efectos derivados do cambio climático, así como a adaptación progresiva das xa aprobadas, todo isto co obxectivo de diminuír as emisións.

d) A consideración, no deseño, na remodelación e xestión da mitigación do denominado efecto «illa de calor», evitando a dispersión á atmosfera das enerxías residuais xeradas nas infraestruturas urbanas e o seu aproveitamento nelas e en edificacións en superficie como fontes de enerxía renovable.

2. Para garantir que as novas instalacións de produción enerxética a partir das fontes de enerxía renovable non producen un impacto severo sobre a biodiversidade e outros valores naturais, establecerase unha zonificación que identifique zonas de sensibilidade e exclusión pola súa importancia para a biodiversidade, conectividade e provisión de servizos ecosistémicos, así como sobre outros valores ambientais. Para tal fin, o Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico elaborará e actualizará periodicamente unha ferramenta cartográfica que reflicta esa zonificación e velará, en coordinación coas comunidades autónomas, para que o despregamento dos proxectos de enerxías renovables se leve a cabo, preferentemente, en localizacións con menor impacto.

Artigo 22. *Consideración do cambio climático na seguridade e réxime alimentarios.*

1. As administracións públicas fomentarán a mellora do coñecemento sobre os efectos do cambio climático na seguridade e no réxime alimentarios, así como o deseño das accións encamiñadas a mitígalos e adaptarse a eles.

2. Deseñaranse e incluíranse dentro do Plan nacional de adaptación ao cambio climático os obxectivos estratéxicos concretos, indicadores asociados e medidas de adaptación encamiñados a mitigar os riscos na seguridade alimentaria asociados ao cambio climático, incluída a aparición de riscos emerxentes alimentarios.

3. Co obxecto de incrementar a resiliencia, ao mesmo tempo que se reduce a pegada de carbono e se fomenta unha alimentación de calidade, nos pregos de cláusulas administrativas particulares correspondentes a contratos públicos que teñan por obxecto prestacións que exixan a adquisición de alimentos, cando estes contratos deban ser subscritos pola Administración xeral do Estado e polos organismos e entidades dependentes ou vinculados a ela, poderanse establecer condicións especiais de execución que primen os alimentos frescos ou de tempada, e cun ciclo curto de distribución, sempre que iso resulte acorde co disposto no artigo 202 da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público, pola que se traspoñen ao ordenamento xurídico español as directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE e 2014/24/UE, do 26 de febreiro de 2014, e co dereito comunitario.

Artigo 23. *Consideración do cambio climático na saúde pública.*

1. As administracións públicas fomentarán a mellora do coñecemento sobre os efectos do cambio climático na saúde pública e sobre as iniciativas encamiñadas á súa prevención.

2. Doutra banda, no marco do Plan nacional de adaptación ao cambio climático, deseñaranse e incluíranse os obxectivos estratéxicos concretos, os indicadores asociados e as medidas de adaptación encamiñados a reducir ou evitar os riscos na saúde pública asociados ao cambio climático, incluídos os riscos emerxentes.

Artigo 24. *Protección da biodiversidade fronte ao cambio climático.*

1. As administracións públicas fomentarán a mellora do coñecemento sobre a vulnerabilidade e resiliencia das especies silvestres e os hábitats fronte ao cambio climático, así como a capacidade dos ecosistemas para absorber emisións. Este coñecemento, que se integrará no Inventario español do patrimonio natural e da biodiversidade, no Plan estratéxico do patrimonio natural e da biodiversidade e na Estratexia estatal de infraestrutura verde e da conectividade e restauración ecolóxicas, aplicarase na mellora das políticas de conservación, xestión e uso sustentable do patrimonio natural e da biodiversidade.

2. Coa finalidade sinalada no número anterior e coa necesaria participación das comunidades autónomas, no prazo de tres anos desde a aprobación da lei, presentarase á Conferencia Sectorial do Ambiente unha estratexia específica de conservación e restauración de ecosistemas e especies especialmente sensibles aos efectos do cambio climático, entre os cales figurarán os ecosistemas naturais e as especies de alta montaña, as zonas húmidas terrestres españolas, as pradarias de posidonia e as zonas de ribeira dos ríos, así como aqueles que destaquen polo seu papel na adaptación ao cambio climático. Para iso preveranse as liñas de financiamento adecuado a través do Fondo do Patrimonio Natural e da Biodiversidade. Esa estratexia terá a consideración de instrumento programático de planificación das administracións públicas, aprobado mediante acordo do Consello de Ministros, que incluírá as directrices básicas para a adaptación ao cambio climático dos ecosistemas naturais terrestres, dos ecosistemas mariños e das especies silvestres españolas, así como as liñas básicas da súa restauración e conservación, con especial referencia aos ecosistemas acuáticos ou dependentes da auga e de alta montaña.

3. No prazo de tres anos desde a aprobación da lei presentarase á Conferencia Sectorial do Ambiente unha avaliación da representatividade a medio e longo prazo das redes de espazos naturais protexidos e espazos da Rede Natura 2000, nos diferentes escenarios climáticos posibles, co fin de que as administracións competentes dispoñan as medidas oportunas para que esas redes sigan cumprindo nos prazos mencionados os obxectivos de conservación de hábitats e especies para os que foron deseñadas.

4. A Administración xeral do Estado e a das comunidades autónomas, no ámbito das súas respectivas competencias, incluírán na actualización e revisión dos plans ou instrumentos de xestión dos espazos naturais protexidos e espazos da Rede Natura 2000 unha epígrafe sobre a súa adaptación ao cambio climático con, polo menos, un diagnóstico que inclúa unha lista de especies e hábitats especialmente vulnerables, obxectivos, accións e indicadores de progreso e cumprimento, así como un plan de conectividade con outros espazos protexidos.

5. Nun prazo de cinco anos desde a entrada en vigor da presente lei actualizaranse todos os atlas nacionais a que fai referencia o Real decreto 556/2011, do 20 de abril, para o desenvolvemento do Inventario español do patrimonio natural e da biodiversidade, nos cales se incluírá unha análise específica sobre o impacto que terá o cambio climático sobre as especies, considerando os principais escenarios climáticos previstos nese momento.

Artigo 25. *Desenvolvemento rural: política agraria, política forestal e enerxías renovables.*

O Goberno incorporará na aplicación da política agraria común, así como noutras estratexias, plans e programas en materia de política agraria e de desenvolvemento rural, e no Plan forestal español medidas encamiñadas a reducir a vulnerabilidade ao cambio climático dos solos agrícolas, dos montes e dos solos forestais e para facilitar a súa preservación, entre elas, a elaboración dun mapa de vulnerabilidade, así como a avaliación e promoción de sistemas agrícolas e prácticas de xestión forestal sustentables para aumentar a súa resiliencia fronte ao cambio climático, que fomentarán en todo caso as sinerxías coa redución de emisións de gases de efecto invernadoiro nestes ecosistemas.

O despregamento das enerxías renovables debe levarse a cabo de xeito compatible coa conservación do patrimonio natural e a adecuada ordenación territorial. Para iso, perseguirá revertir parte da riqueza que xera no territorio onde se realice o referido despregamento para activar a súa economía e combater o declive demográfico.

Artigo 26. *Fomento da capacidade de absorción dos sumidoiros de carbono.*

1. As administracións públicas competentes promoverán a identificación, clasificación, cartografía, aumento e mellora dos sumidoiros de carbono, incluídos os sumidoiros de carbono azul definidos polo Grupo Intergubernamental de Expertos sobre o Cambio Climático, así como a súa avaliación e contabilización a partir das fontes de información existentes.

2. As administracións públicas, no marco do Consello Nacional do Clima e da Comisión de Coordinación de Políticas de Cambio Climático, adoptarán as accións oportunas para incentivar a participación de persoas e entidades propietarias e xestoras públicas e privadas, especialmente as do sector agrario e forestal, no aumento da capacidade de captación de CO₂ dos sumidoiros de carbono.

3. Para os fins sinalados nos puntos anteriores, fomentaranse as accións que resalten as externalidades positivas que proporcionan os sumidoiros de carbono terrestres e mariños, especialmente aquelas que proporciona o sector agrario e forestal, así como o uso da biomasa de orixe primaria como fonte de materiais e os produtos forestais dos montes como materias primas con ciclo de vida óptimo, servizos ecosistémicos e enerxía de orixe renovable e sustentable. Para tal efecto, a acción de fomento sinalada levarase a cabo no marco do necesario apoio á bioeconomía como motor de desenvolvemento das zonas rurais e adaptada ás obrigas ligadas á calidade do aire.

TÍTULO VI

Medidas de transición xusta

Artigo 27. *Estratexia de transición xusta.*

1. A Estratexia de transición xusta constitúe o instrumento de ámbito estatal dirixido á optimización das oportunidades na actividade e no emprego da transición cara a unha economía baixa en emisións de gases de efecto invernadoiro, e á identificación e adopción de medidas que lles garantan un tratamento equitativo e solidario ás persoas traballadoras e aos territorios en tal transición. O Goberno aprobará, cada cinco anos, mediante acordo de Consello de Ministros, estratexias de transición xusta, por proposta conxunta dos ministros para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico; de Traballo e Economía Social; de Industria, Comercio e Turismo; de Agricultura, Pesca e Alimentación; de Transportes, Mobilidade e Axenda Urbana; e de Ciencia e Innovación, coa participación das comunidades autónomas e dos axentes sociais.

2. A Estratexia de transición xusta incluírá os seguintes contidos:

a) Identificación de colectivos, sectores, empresas e territorios potencialmente vulnerables ao proceso de transición a unha economía baixa en emisións de carbono.

b) Análise das oportunidades de creación de actividade económica e de emprego vinculadas á transición enerxética.

c) Políticas industriais, agrarias e forestais, de investigación e desenvolvemento, de innovación, de promoción da actividade económica e do emprego e formación ocupacional para a transición xusta.

d) Instrumentos para o seguimento do mercado de traballo no marco da transición enerxética mediante a participación dos axentes sociais, así como nas mesas de diálogo social.

e) O marco de elaboración dos convenios de transición xusta.

3. A Estratexia de transición xusta, así como os instrumentos de aplicación e desenvolvemento desta, elaboraranse tendo en conta a perspectiva de xénero e velarán polos principios de inclusión social e accesibilidade universal.

Artigo 28. *Convenios de transición xusta.*

1. No marco da Estratexia de transición xusta subscribiranse convenios de transición xusta co obxecto de fomentar a actividade económica e a súa modernización, así como a empregabilidade de traballadores vulnerables e colectivos en risco de exclusión, na transición cara a unha economía baixa en emisións de carbono, en particular, en casos de peche ou reconversión de instalacións.

2. Os convenios de transición xusta, nos cales as comunidades autónomas participarán de acordo co ámbito das súas competencias, subscribiranse entre o Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, logo de informe do Ministerio de Traballo e Economía Social, do Ministerio de Inclusión, Seguridade Social e Migracións e do Ministerio de Industria, Turismo e Comercio, e outras administracións públicas, en particular, entidades locais de áreas xeográficas vulnerables á transición cara a unha economía baixa en carbono. Así mesmo, nestes convenios poderán participar empresas, organizacións dos sectores empresariais, organizacións sindicais, universidades, centros educativos, asociacións e organizacións ambientais non gobernamentais e demais entidades interesadas ou afectadas.

3. Os convenios de transición xusta incluirán:

a) Unha avaliación do estado de vulnerabilidade da área xeográfica ou colectivo afectado.

b) Compromisos das partes participantes no convenio, incluídas as empresas beneficiarias de medidas de apoio para a transición.

c) Medidas fiscais, de financiamento, de apoio á I+D+i, de dixitalización, de emprendemento, de emprego, de protección social e actividades formativas para incentivar a adaptación dos traballadores, supeditadas ao cumprimento dos obxectivos establecidos no convenio.

d) Un calendario para a adopción das medidas, con obxectivos medibles e mecanismos de seguimento.

e) Cando se considere procedente, o acceso prioritario a unha parte ou á totalidade da capacidade de evacuación eléctrica, así como o dereito prioritario ao uso e volume de auga daquelas concesións que queden extinguidas tras o peche de instalacións de xeración de enerxía eléctrica consonte o previsto no Real decreto lei 17/2019, do 22 de novembro, polo que se adoptan medidas urxentes para a adaptación necesaria de parámetros retributivos que afectan o sistema eléctrico e polo que se dá resposta ao proceso de cesamento da actividade de centrais térmicas de xeración.

4. Para os efectos do previsto no artigo 49.h) da Lei 40/2015, do 1 de outubro, de réxime xurídico do sector público, a vixencia dos convenios de transición xusta virá determinada nas cláusulas do propio convenio e non poderá superar en ningún caso os sete anos de duración inicial. Os asinantes poderán acordar a súa prórroga, antes da finalización do prazo de vixencia previsto, por un período de ata sete anos adicionais.

Artigo 29. *Cesamento da produción de carbón nacional.*

1. O outorgamento de autorizacións de explotación, permisos, concesións, prórrogas ou cesións dos recursos de carbón das unidades de produción inscritas no Plan de peche do Reino de España para a minaría do carbón non competitiva no marco da Decisión 2010/787/UE quedará supeditado á devolución das axudas concedidas ao abeiro da citada decisión comunitaria, e correspondentes a todo o período cuberto polo plan de peche. Deberá reintegrarse a contía exixible e os xuros xerados con carácter previo a calquera posible autorización por parte da autoridade competente.

2. O previsto no número anterior será de aplicación a todas as solicitudes de autorizacións de explotación, permisos ou concesións regulados pola lexislación mineira, así como a prórrogas ou cesións que se encontren en tramitación no momento de entrada en vigor da presente lei.

3. O Instituto para a Transición Xusta velará polo cumprimento do previsto neste artigo, en cooperación coas comunidades autónomas en cuxo ámbito territorial se sitúen as explotacións mineiras pechadas.

TÍTULO VII

Recursos no ámbito nacional para a loita contra o cambio climático e a transición enerxética

Artigo 30. *Recursos públicos destinados á loita contra o cambio climático.*

1. Polo menos unha porcentaxe equivalente ao acordado no Marco financeiro plurianual da Unión Europea dos orzamentos xerais do Estado deberá contribuír aos obxectivos establecidos en materia de cambio climático e á transición enerxética, de acordo coa metodoloxía e cos prazos que se establezan regulamentariamente. Desta obriga exceptuaranse os recursos transferidos ás administracións territoriais, así como os gastos que, pola súa propia natureza, non teñen incidencia directa no cambio climático, como os gastos de persoal, os de finalidade social, como as pensións ou as prestacións por desemprego, os de finalidade estritamente financeira da Administración xeral do Estado e o conxunto de organismos e entidades do sector público estatal, como o Servizo da Débeda Pública ou calquera outro que se determinar. As dotacións que se destinarán ao cumprimento dos obxectivos previstos nesta lei fixaranse anualmente no marco de elaboración dos correspondentes orzamentos xerais do Estado, de conformidade coa normativa de aplicación e coa política do Goberno.

2. O Goberno, por proposta conxunta do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico e do Ministerio de Facenda, revisará á alza, antes do ano 2025, a porcentaxe fixada no primeiro punto deste artigo, á luz dos resultados da planificación asociados a el.

3. Nas propostas que presente o Ministerio de Facenda no Consello de Política Fiscal e Financeira considerárase, cando proceda, a inclusión de criterios que contribúan aos obxectivos establecidos en materia de cambio climático e transición enerxética.

4. Os ingresos procedentes das poxas de dereitos de emisión de gases de efecto invernadoiro serán empregados para o cumprimento dos obxectivos en materia de cambio climático e transición enerxética. As leis de orzamentos xerais do Estado de cada ano recollerán os créditos correspondentes no orzamento do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico e destinarán ao sistema eléctrico polo menos 450 millóns de euros para financiar os custos do sistema eléctrico previstos na Lei do sector eléctrico, referidos ao fomento de enerxías renovables, e poderán destinar ata o 30 % dos ingresos totais a medidas con incidencia social para paliar situacións provocadas pola transición cara a unha economía descarbonizada, ou relacionadas coa vulnerabilidade aos impactos do cambio climático.

Cada ano, logo do informe do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, conforme a normativa comunitaria en vigor, poderase destinar ata un 25 % dos ingresos

procedentes das poxas dos dereitos de emisión de gases de efecto invernadoiro para a compensación dos efectos dos custos indirectos polas emisións de CO₂, ligadas ao consumo de electricidade, para as instalacións en risco de fuga de carbono.

Artigo 31. *Contratación pública.*

1. De conformidade co establecido na Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público, pola que se traspoñen ao ordenamento xurídico español as directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE e 2014/24/UE, do 26 de febreiro de 2014, en toda contratación pública incorporaranse de maneira transversal e preceptiva criterios ambientais e de sustentabilidade enerxética cando garden relación co obxecto do contrato, que deberán ser obxectivos, respectuosos cos principios informadores da contratación pública e figurar, xunto coa ponderación que se lles atribúa, no prego correspondente. Para iso, a contratación da Administración xeral do Estado e o conxunto de organismos e entidades do sector público estatal incorporará, de conformidade co artigo 126.4 da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público, como prescricións técnicas particulares nos pregos de contratación, criterios de redución de emisións e de pegada de carbono dirixidos especificamente á loita contra o cambio climático. Para tal efecto, no prazo dun ano desde a entrada en vigor desta lei, o Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico e o Ministerio de Facenda elaborarán un catálogo de prestacións en cuxa contratación se terán en conta os criterios de loita contra o cambio climático mencionados neste punto e no cal se identificarán tales criterios de redución de emisións e de pegada de carbono, incluídos os relacionados cunha alimentación sustentable e saudable. En todo caso, de conformidade co establecido no artigo 201 da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público, os órganos de contratación tomarán as medidas pertinentes para garantir que na execución dos contratos os contratistas cumpran as obrigas aplicables en materia ambiental.

2. A Administración xeral do Estado e o conxunto de organismos e entidades do sector público estatal, con suxeición ao disposto no artigo 145.2 da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público, nas licitacións de redacción de proxectos, de contratos de obra ou concesión de obra incluírán, entre os criterios de adxudicación, algúns dos seguintes:

- a) Requisitos de máxima cualificación enerxética das edificacións que se liciten.
- b) Aforro e eficiencia enerxética que propicien un alto nivel de illamento térmico nas construcións, enerxías renovables e baixas emisións das instalacións.
- c) Uso de materiais de construción sustentables, tendo en conta a súa vida útil.
- d) Medidas de redución das emisións de gases de efecto invernadoiro e outros contaminantes atmosféricos nas distintas fases do proceso de construción de obras públicas.
- e) Medidas de adaptación ao cambio climático.
- f) Minimización de xeración de residuos.

3. Así mesmo, con suxeición ao disposto nos artigos 125 e 126 da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público, nas licitacións de redacción de proxectos, de contratos de obra ou concesión de obra poderanse incluír, como prescricións técnicas, algunha das seguintes:

- a) Que a madeira que se utilice nas construcións proceda de bosques xestionados de forma sustentable e atendendo á súa pegada ecolóxica.
- b) Actuacións de repoboación forestal con especies autóctonas, como medida compensatoria para paliar a pegada de carbono resultante da execución da obra ou servizo obxecto de licitación.

4. Os contratos de arrendamento en vigor de inmobles nos cales a Administración xeral do Estado e o conxunto de organismos e entidades do sector público estatal sexan a parte arrendataria e que non teñan a consideración de edificación con consumo de enerxía case

nulo, conforme a versión vixente o 31 de decembro de 2020 do Código técnico de edificación, non se poderán prorrogar máis alá de 2030. Exceptúanse desta previsión os contratos de arrendamentos sobre inmobles radicados no estranxeiro, que estarán regulados pola normativa de edificación e ambiental vixente no país en que estean situados.

Artigo 32. Integración do risco do cambio climático por entidades cuxos valores estean admitidos á negociación en mercados regulados, entidades de crédito, entidades aseguradoras e reaseguradoras e sociedades por razón de tamaño.

1. As sociedades emisoras de valores admitidos á negociación en mercados regulados que formulen contas consolidadas, así como as que non estean integradas nun grupo consolidable, que estean obrigadas a incluír no informe de xestión consolidado ou no informe de xestión individual o estado de información non financeira de acordo co previsto no artigo 49.5 do Código de comercio e no artigo 262.5 do Real decreto legislativo 1/2010, do 2 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da Lei de sociedades de capital, remitirán á Comisión Nacional do Mercado de Valores, dentro do seu informe de xestión, un informe de carácter anual en que se faga unha avaliación do impacto financeiro sobre a sociedade dos riscos asociados ao cambio climático xerados pola exposición a este da súa actividade, incluídos os riscos da transición cara a unha economía sustentable e as medidas que se adopten para facer fronte a tales riscos.

2. Os grupos consolidables de entidades de crédito e as entidades de crédito non integradas nun destes grupos consolidables sometidos ao réxime de supervisión do Banco de España e do Banco Central Europeo, de conformidade co previsto no Regulamento (UE) n.º 1024/2013 do Consello, do 15 de outubro de 2013, que encomenda ao Banco Central Europeo tarefas específicas respecto de políticas relacionadas coa supervisión prudencial das entidades de crédito, incluírán entre a información con relevancia prudencial a que se refire o artigo 85 da Lei 10/2014, do 26 de xuño, de ordenación, supervisión e solvencia de entidades de crédito, e o artigo 93 do Real decreto 84/2015, do 13 de febreiro, polo que se desenvolve a Lei 10/2014, do 26 de xuño, de ordenación, supervisión e solvencia de entidades de crédito, un informe de carácter anual en que se faga unha avaliación do impacto financeiro sobre a sociedade dos riscos asociados ao cambio climático xerados pola exposición a este da súa actividade, incluídos os riscos da transición cara a unha economía sustentable e as medidas que se adopten para facer fronte a tales riscos. Así mesmo, publicarán obxectivos específicos de descarbonización da súa carteira de préstamo e investimento aliñados co Acordo de París a partir de 2023.

3. Os grupos consolidables de entidades aseguradoras e reaseguradoras e as entidades aseguradoras e reaseguradoras non integradas nun destes grupos sometidos ao réxime de supervisión da Dirección Xeral de Seguros e Fondos de Pensións, de conformidade co previsto na Lei 20/2015, do 14 de xullo, de ordenación, supervisión e solvencia das entidades aseguradoras e reaseguradoras, divulgarán e remitirán á Dirección Xeral de Seguros e Fondos de Pensións, nos prazos sinalados no artigo 93 do Real decreto 1060/2015, do 20 de novembro, de ordenación, supervisión e solvencia de entidades aseguradoras e reaseguradoras para o informe da situación financeira e de solvencia, un informe de carácter anual en que se faga unha avaliación do impacto financeiro sobre a sociedade dos riscos asociados ao cambio climático xerados pola exposición a este da súa actividade, incluídos os riscos da transición cara a unha economía sustentable e as medidas que se adopten para facer fronte a tales riscos.

4. As sociedades que formulen contas consolidadas e as sociedades que non formen parte dun grupo consolidable, distintas das previstas nos puntos anteriores e que estean obrigadas a incluír no informe de xestión consolidado ou no informe de xestión individual o estado de información non financeira de acordo co previsto no artigo 49.5 do Código de comercio e no artigo 262.5 do Real decreto legislativo 1/2010, do 2 de xullo, polo que se aproba o texto refundido da Lei de sociedades de capital, publicarán dentro do seu informe de xestión un informe de carácter anual en que se faga unha avaliación do impacto financeiro sobre a sociedade dos riscos asociados ao cambio climático xerados pola exposición a este da súa actividade, incluídos os riscos da transición cara a unha economía sustentable e as

medidas que se adopten para facer fronte a tales riscos. O informe publicarase na páxina web corporativa das sociedades.

5. O contido dos informes mencionados nos puntos anteriores sobre a estimación do impacto financeiro dos riscos para a sociedade asociados ao cambio climático será determinado por real decreto, no prazo de dous anos desde a aprobación desta lei, e incluírá os seguintes aspectos nas obrigas de información que se establezan:

a) A estrutura de Goberno da organización, incluída a función que os seus distintos órganos desempeñan, en relación coa identificación, avaliación e xestión dos riscos e oportunidades relacionados co cambio climático.

b) O enfoque estratéxico, tanto en termos de adaptación como de mitigación, das entidades para xestionar os riscos financeiros asociados ao cambio climático, tendo en conta os riscos xa existentes no momento da redacción do informe e os que poidan xurdir no futuro, e identificando as accións necesarias nese momento para a mitigación de tales riscos.

c) Os impactos reais e potenciais dos riscos e das oportunidades asociados ao cambio climático nas actividades da organización e da súa estratexia, así como na súa planificación financeira.

d) Os procesos de identificación, avaliación, control e xestión dos riscos relacionados co clima e como estes se integran na súa análise de risco de negocio global e a súa integración na xestión global do risco por parte da organización.

e) As métricas, os escenarios e os obxectivos utilizados para avaliar e xestionar os riscos e as oportunidades relevantes relacionados co cambio climático e, en caso de que se calculase, o alcance 1, 2 e 3 da súa pegada de carbono e como se afronta a súa redución.

Artigo 33. *Integración do risco do cambio climático no sistema financeiro e enerxético.*

1. O Banco de España, a Comisión Nacional do Mercado de Valores e a Dirección Xeral de Seguros e Fondos de Pensións, no ámbito das súas respectivas competencias, elaborarán conxuntamente, cada dous anos, un informe sobre o grao de aliñamento coas metas climáticas do Acordo de París e da normativa da Unión Europea, baseado en escenarios futuros e sobre a avaliación do risco para o sistema financeiro español derivado do cambio climático e das políticas para combatelo, que se coordinará no ámbito da Autoridade Macroprudencial Consello de Estabilidade Financeira (AMCESFI). O informe recollerá as propostas que, de ser o caso, considere necesarias para mitigar o risco e será publicado e remitido ao Congreso dos Deputados e ao Senado.

2. O operador do sistema eléctrico, o xestor técnico do sistema gasista e a Compañía Loxística de Hidrocarburos (CLH) remitirán ao Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, cada dous anos e no ámbito das súas respectivas competencias, un informe en que se faga unha avaliación dos riscos e oportunidades asociados a un sistema enerxético descarbonizado sobre as actividades da entidade, a súa estratexia e a súa planificación financeira. Así mesmo, o operador do sistema eléctrico, o xestor técnico do sistema gasista e a Compañía Loxística de Hidrocarburos (CLH) deberán informar o Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico sobre o grao de aliñación das súas actividades co Regulamento (UE) 2020/852, relativo ao establecemento dun marco para facilitar os investimentos sustentables e polo que se modifica o Regulamento (UE) 2019/2088.

Artigo 34. *Estratexia de descarbonización do sector eléctrico.*

De acordo co desenvolvemento da Estratexia de descarbonización para 2050 establecida no artigo 5, habilítase o Goberno para requiririlles ao operador do mercado, ao operador do sistema, ao transportista e aos distribuidores, definidos no artigo 6 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, que elaboren e presenten unha estratexia de descarbonización no referente ao seu ámbito de actuación. Regulamentariamente, estableceranse as condicións e os criterios mínimos que deberán incluír estas estratexias.

TÍTULO VIII

Educación, investigación e innovación na loita contra o cambio climático e a transición enerxética*Artigo 35. Educación e capacitación fronte ao cambio climático.*

1. O sistema educativo español promoverá a implicación da sociedade española nas respostas fronte ao cambio climático, reforzando o coñecemento sobre o cambio climático e as súas implicacións, a capacitación para unha actividade técnica e profesional baixa en carbono e resiliente fronte ao cambio do clima e a adquisición da necesaria responsabilidade persoal e social.

2. O Goberno revisará o tratamento do cambio climático e a sustentabilidade no currículo básico das ensinanzas que forman parte do sistema educativo de maneira transversal, incluídos os elementos necesarios para facer realidade unha educación para o desenvolvemento sustentable. Así mesmo, o Goberno, no ámbito das súas competencias, impulsará as accións que garantan a formación adecuada do profesorado nesta materia.

O Goberno promoverá que as universidades procedan á revisión do tratamento do cambio climático nos plans de estudos conducentes á obtención de títulos universitarios oficiais nos cales resulte coherente conforme as competencias inherentes a eles, así como na formación do profesorado universitario neste ámbito.

3. O Goberno revisará e manterá actualizado o Catálogo nacional das cualificacións profesionais, así como o Catálogo de ofertas formativas no ámbito da formación profesional, que capaciten en perfís profesionais propios da sustentabilidade ambiental e do cambio climático e da transición enerxética.

4. O Goberno, no ámbito das súas competencias, incentivará o proceso de acreditación das competencias profesionais adquiridas pola experiencia laboral e por vías non formais de formación, fomentando a educación e capacitación para avanzar na loita contra o cambio climático e a transición enerxética.

5. O Goberno terá en conta a influencia que ten a educación informal xunto coa educación formal e a educación non formal, e fará uso dela para realizar campañas de sensibilización e concienciación cara á cidadanía sobre os efectos do cambio climático e sobre o impacto que ten a actividade humana nel. Ademais, o Goberno e as distintas administracións públicas recoñecerán e porán os medios e recursos necesarios para que as entidades poidan realizar actividades de educación non formal, entendendo que é unha vía máis para promover a implicación na loita contra o cambio climático de colectivos especialmente vulnerables como son a infancia e a xuventude.

Artigo 36. Investigación, desenvolvemento e innovación sobre cambio climático e transición enerxética.

1. O Goberno, no ámbito das súas competencias, fomentará a inclusión do cambio climático e da transición enerxética e promoverá o seu financiamento adecuado, entre as prioridades das estratexias españolas de ciencia e tecnoloxía e de innovación e nos plans estatais de investigación científica e técnica e de innovación.

2. Os plans estatais de investigación científica e técnica e de innovación impulsarán que na avaliación relacionada co cambio climático e coa transición enerxética participen paneis de avaliación científico-técnica multidisciplinares, formados por persoas expertas independentes cualificadas para valorar as liñas de investigación, desenvolvemento e innovación relacionadas cos aspectos mencionados.

TÍTULO IX

Gobernanza e participación pública*Artigo 37. Comité de Persoas Expertas de Cambio Climático e Transición Enerxética.*

1. Créase o Comité de Persoas Expertas de Cambio Climático e Transición Enerxética como órgano responsable de avaliar e facer recomendacións sobre as políticas e medidas de enerxía e cambio climático, incluídas as normativas. Para tal fin, elaborará anualmente un informe que será remitido ao Congreso dos Deputados e sometido a debate nel, coa participación do Goberno.

2. O Comité de Persoas Expertas de Cambio Climático e Transición Enerxética desenvolverá a súa actividade con plena autonomía respecto da Administración xeral do Estado e a súa composición será paritaria en mulleres e homes. Regulamentariamente, determinarase a súa composición, organización e funcionamento.

3. O Goberno publicará a súa posición respecto de cada informe do Comité de Persoas Expertas, de forma motivada, polo menos nos 15 días naturais previos ao debate posterior no Congreso dos Deputados.

Artigo 38. Cooperación interadministrativa en materia de cambio climático e enerxía.

A partir do 31 de decembro de 2021, as comunidades autónomas deberán informar na Comisión de Coordinación de Políticas de Cambio Climático de todos os seus plans de enerxía e clima en vigor. Estes plans poderán consistir nun documento específico que recolla tanto as medidas adoptadas como as medidas que prevexan adoptar, en materia de cambio climático e transición enerxética, coherentes cos obxectivos desta lei.

Artigo 39. Participación pública.

1. Os plans, programas, estratexias, instrumentos e disposicións de carácter xeral que se adopten na loita contra o cambio climático e a transición enerxética cara a unha economía baixa en carbono levaranse a cabo baixo fórmulas abertas e canais accesibles que garantan a participación dos axentes sociais e económicos interesados e do público, en xeral, mediante os canais de comunicación, información e difusión, nos termos previstos pola Lei 27/2006, do 18 de xullo, pola que se regulan os dereitos de acceso á información, de participación pública e de acceso á xustiza en materia de ambiente. Para a súa elaboración, e sen prexuízo doutras fórmulas de participación e deliberación, o Goberno reforzará os mecanismos de participación xa existentes e garantirá de forma estruturada a participación cidadá no proceso de toma de decisións en materia de cambio climático a través do establecemento dunha asemblea cidadá do cambio climático a nivel nacional e recomendará que se establezan asembleas autonómicas e asembleas municipais. A súa composición terá en conta o principio de representación equilibrada entre mulleres e homes e incluírá a participación da mocidade. A súa composición, a súa organización e o seu funcionamento desenvolveranse mediante orde ministerial.

2. O Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, en colaboración cos demais departamentos ministeriais, desenvolverá e manterá actualizada unha páxina web específica que facilite o acceso da cidadanía á información relacionada co cambio climático e coa transición enerxética.

Artigo 40. Políticas, medidas, inventarios e proxeccións de gases de efecto invernadoiro.

1. No prazo dun ano desde a entrada en vigor desta lei estableceranse regulamentariamente as medidas que garantan a coordinación, o seguimento, a avaliación, a publicidade, o informe e a notificación á Comisión Europea, á Convención Marco de Nacións Unidas sobre o Cambio Climático e a calquera outro órgano que así o requira dos datos de emisións do Inventario nacional de gases de efecto invernadoiro, das proxeccións de emisións e das políticas e medidas implementadas, adoptadas e previstas para cumprir

cos obxectivos derivados desta lei, dos plans nacionais integrados de enerxía e clima, da súa avaliación ambiental estratéxica, da Estratexia de descarbonización para 2050, así como de calquera outro obxectivo internacional ou nacional en materia de redución de gases de efecto invernadoiro.

2. O Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico elaborará e actualizará periodicamente os informes que o Estado deba elaborar co obxecto de cumprir as obrigas de información asumidas por este no marco da normativa nacional, comunitaria e internacional, así como para dispor dunha fonte esencial de información para o coñecemento do estado do cumprimento das políticas e medidas en materia de cambio climático, a súa contribución aos obxectivos climáticos e ambientais, así como a avaliación da súa efectividade. Estes informes serán elevados para a súa aprobación á Comisión Delegada do Goberno para Asuntos Económicos coa frecuencia que se estableza regulamentariamente.

3. De acordo coa normativa comunitaria e internacional, o Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico regulará a estrutura institucional e os procedementos para asegurar a oportunidade, transparencia, exactitude, coherencia, comparabilidade e exhaustividade da información sobre as políticas e medidas e sobre as emisións e proxeccións de emisións antropoxénicas polas fontes e de absorción polos sumidoiros de gases de efecto invernadoiro, o que incluírá a utilización e aplicación de datos, métodos e modelos, así como a realización de actividades de aseguramento e control da calidade e de análise da sensibilidade.

Esta estrutura e os procedementos asegurarán tamén a coherencia total de políticas, cos inventarios nacionais de contaminantes atmosféricos e demais informes que o Estado deba elaborar co obxecto de cumprir coas obrigas de información asumidas no marco da normativa internacional e europea de emisións á atmosfera.

4. Para o cumprimento das súas tarefas, o Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico poderá solicitar a calquera unidade do resto dos ministerios, así como dos seus organismos dependentes, a información necesaria para a estimación das emisións e absorcións de gases de efecto invernadoiro e o cálculo das súas proxeccións, así como para a avaliación dos impactos económicos e ambientais. Os ministerios e organismos terán a obriga de subministrar os datos solicitados co formato e coa estrutura requiridos.

5. Para os efectos do previsto nos puntos anteriores do presente artigo, o Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico establecerá os mecanismos de colaboración con outros organismos públicos ou administracións públicas distintas da Administración xeral do Estado con competencias no ámbito do deseño e da execución de políticas e medidas con impacto na mitigación e adaptación ao cambio climático.

Disposición adicional primeira. *Exclusión do ámbito da lei dos equipamentos, sistemas de armas, instalacións e actividades das Forzas Armadas e das Forzas e Corpos de Seguridade.*

Quedan excluídos do ámbito de aplicación desta lei os equipamentos, sistemas de armas, instalacións e actividades cuxo propósito sexa a protección dos intereses esenciais da defensa nacional e da seguridade pública. Non obstante, os ministerios de Defensa e do Interior esforzaranse por garantir que a actuación das Forzas Armadas e das Forzas e Corpos de Seguridade do Estado se leve a cabo, na medida do posible, de forma compatible cos obxectivos da lei.

Disposición adicional segunda. *Desinvestimento en produtos enerxéticos de orixe fósil.*

No prazo de dous anos desde a entrada en vigor desta lei, o Ministerio de Asuntos Económicos e Transformación Dixital, o Ministerio de Facenda, o Ministerio de Industria, Comercio e Turismo e o Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico elaborarán un estudo do estado de situación e unha proposta de calendario para que a Administración xeral do Estado e os organismos e entidades que conforman o sector público estatal se desprendan de participacións ou instrumentos financeiros de empresas

ou entidades cuxa actividade mercantil inclúa a extracción, a refinación ou o procesamento de produtos enerxéticos de orixe fósil.

Disposición adicional terceira. *Estratexia de financiamento climático internacional.*

Mediante acordo do Consello de Ministros adoptarase unha Estratexia de financiamento climático internacional, como instrumento de planificación cos seguintes obxectivos:

a) Dar cumprimento aos compromisos de financiamento climático internacional do Reino de España.

b) Asegurar que a acción desenvolvida pola cooperación española sexa coherente cos obxectivos de loita contra o cambio climático e integra a axenda do clima e os obxectivos de desenvolvemento sustentable, incorporando estes principios no seu marco normativo e de planificación.

c) Aproveitar as oportunidades de cooperación e investimento en países en desenvolvemento orientadas a facer fronte ao cambio climático e de acordo cos obxectivos de desenvolvemento sustentable, contribuíndo á creación de valor e de emprego en España e nos países obxecto de cooperación.

d) Introducir a consideración do cambio climático e dos obxectivos de desenvolvemento sustentable, de maneira coordinada nos distintos instrumentos de financiamento internacional e apoio á internacionalización da empresa, mellorando os convenios comerciais con inclusión de cláusulas de reciprocidade en exixencias ambientais.

e) Orientar os instrumentos de financiamento internacional, cooperación e investimento en países en desenvolvemento a favorecer preferentemente a transición ecolóxica.

Disposición adicional cuarta. *Medidas adicionais na aviación civil.*

Por orde do ministro de Transportes, Mobilidade e Axenda Urbana, logo do informe do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, estableceranse os requisitos das auditorías enerxéticas operacionais e dos plans estratéxicos de sustentabilidade ambiental que as compañías aéreas, os entes xestores dos aeroportos de interese xeral e as empresas provedoras de servizos de tránsito aéreo, suxeitos á supervisión da Axencia Estatal de Seguridade Aérea, deberán levar a cabo como medida para identificar oportunidades de mellora orientadas á redución de emisións e implementar a súa contribución aos obxectivos en materia de enerxía e clima.

Disposición adicional quinta. *Impulso da economía circular.*

O Goberno remitirá ás Cortes, nun prazo de seis meses desde a entrada en vigor desta lei, un proxecto de lei de residuos e solos contaminados, que incluírá como un dos seus principais eixos o impulso á economía circular, na liña do establecido na Estratexia española de economía circular, España Circular 2030, co obxectivo de contribuír a lograr unha economía sustentable, descarbonizada, eficiente no uso dos recursos e competitiva.

O Goberno, no marco da Estratexia española de economía circular, desenvolverá plans de acción trienais que incluírán medidas e plans de acción sectorial aliñados cos obxectivos climáticos acordados polo Acordo de París, as liñas de actuación do Green New Deal, os obxectivos da estratexia da Comisión Europea sobre economía circular e os obxectivos da propia estratexia española.

O Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico, a Federación Española de Municipios e Provincias e as comunidades autónomas, a través dos organismos de cooperación interadministrativa existentes, coordinarán as actuacións que se leven a cabo en materia de economía circular que contribúan á descarbonización da economía.

Disposición adicional sexta. *Transporte ferroviario.*

1. O Goberno promoverá o uso do ferrocarril de viaxeiros no ámbito da futura Lei de mobilidade sustentable e de financiamento do transporte público, e establecerá as medidas necesarias para o seu fomento fronte a medios de transporte máis contaminantes.

2. No ámbito do transporte de mercadorías e co fin de mellorar a eficiencia enerxética e a competitividade deste, o Goberno establecerá, de acordo co que prevexa a citada Lei de mobilidade sustentable e de financiamento do transporte público, obxectivos de penetración do ferrocarril no transporte de mercadorías en distancias superiores aos 300 quilómetros.

O Goberno elaborará unha estratexia de impulso do transporte de mercadorías por ferrocarril, no marco da súa planificación estratéxica, na cal terán cabida medidas que afecten todos os ámbitos que poidan incidir no incremento da competitividade deste transporte.

Disposición adicional sétima. *Fiscalidade verde.*

No prazo de seis meses desde a aprobación desta lei, o Goberno constituirá un grupo de persoas expertas para avaliar unha reforma fiscal que valorará a fiscalidade verde. En todo caso, as modificacións que se introduzan neste ámbito irán compasadas coa situación económica.

Disposición adicional oitava. *Investigación, desenvolvemento e innovación en enerxías renovables.*

1. Co fin de fomentar a investigación e innovación no ámbito das enerxías renovables, impulsárase a utilización das distintas instalacións de ensaios dispoñibles a nivel nacional que permitan levar á práctica proxectos tecnolóxicos de investigación e innovación que contribúan ao desenvolvemento das enerxías renovables terrestres e mariñas, así como ao cumprimento dos obxectivos previstos na presente lei.

2. Para tal efecto e sen prexuízo do establecido no Real decreto lei 23/2020, do 23 de xuño, polo que se aproban medidas en materia de enerxía e noutros ámbitos para a reactivación económica, o Goberno regulará, no ámbito das súas competencias, un marco específico para estas instalacións de ensaios, que incluírá o procedemento para a súa categorización como tales, os principios e requisitos que deben cumprir as normas que regulen esas instalacións, así como os procedementos de autorización simplificados, as exencións que, de ser o caso, serán de aplicación aos proxectos piloto que se desenvolvan nelas e as fontes de financiamento, que en ningún caso afectarán os recursos regulados dos sistemas eléctrico e gasista.

3. O acceso ás instalacións de ensaios como espazo controlado de probas, ou a realización de probas ou proxectos piloto nel, realizarase con fins exclusivamente de investigación ou innovación, polo tempo necesario para a súa execución nos termos programados, e non suporá, en ningún caso, o outorgamento de autorización para o exercicio de actividades comerciais ou industriais alleas aos fins propios da investigación e innovación.

4. Os proxectos piloto e as probas propostas dentro destes non estarán suxeitos á normativa específica aplicable ás actividades comerciais ou industriais relacionadas coa xeración, co almacenamento e coa distribución de enerxías renovables, e deben cumprir, en todo caso, co disposto na presente lei, na normativa que se dite en desenvolvemento dela e no resto de normativa que lle sexa de aplicación, sen prexuízo do respecto ás competencias que correspondan ás comunidades autónomas.

5. O acceso ao contorno controlado de probas será acordado no seo dunha comisión de coordinación das instalacións de ensaios na cal se dará participación a representantes das distintas autoridades públicas con competencias relacionadas co desenvolvemento de actividades vinculadas ás enerxías renovables.

6. As autoridades públicas con competencias na materia cooperarán entre si para garantir que o contorno controlado de probas sirva aos obxectivos e principios reitores previstos na presente lei. Para tal efecto, as autoridades públicas colaborarán co fin de lograr un funcionamento adecuado do espazo controlado de probas previsto e facilitarán, dentro do seu ámbito competencial e coas garantías adecuadas, a realización de probas.

7. O Goberno procederá á adopción das disposicións regulamentarias e das actuacións administrativas que resulten precisas para o desenvolvemento da presente lei.

Disposición adicional novena. *Plan de reducción do consumo enerxético na Administración xeral do Estado.*

No prazo dun ano desde a entrada en vigor da presente lei, o Instituto para a Diversificación e Aforro da Enerxía (IDAE) presentará un plan co obxectivo de que os centros consumidores de enerxía pertencentes á Administración xeral do Estado reduzan o seu consumo de enerxía no ano 2030, en consonancia coa «Estratexia a longo prazo para a rehabilitación enerxética no sector da edificación en España» e o «Plan nacional integrado de enerxía e clima 2021-2030», mediante a realización de medidas de aforro e eficiencia enerxética.

Disposición transitoria primeira. *Plans e programas vixentes.*

Os plans e programas que aprobase o Goberno antes da entrada en vigor desta lei e cuxo obxecto e contido sexa o previsto nos seus artigos 4 ou 5 seguirán sendo de aplicación, sen prexuízo de que as súas modificacións ou revisións se tramiten e se aproben conforme o establecido nos citados artigos.

Disposición transitoria segunda. *Exploración, investigación e explotación de hidrocarburos.*

1. O previsto no artigo 9 desta lei será de aplicación a todas as solicitudes de autorizacións de exploración e de permisos de investigación de hidrocarburos que se encontren en tramitación no momento de entrada en vigor da presente lei.

2. As solicitudes de concesións de explotación asociadas a un permiso de investigación vixente que se encontren en tramitación antes da entrada en vigor desta lei rexeranse pola normativa aplicable ao tempo de outorgarse o citado permiso de investigación, a excepción da posibilidade de prórroga, que se exclúe expresamente.

3. En calquera caso, non procederá a admisión a trámite da solicitude de concesión de autorización de explotación de hidrocarburos que non tiver sido iniciada con anterioridade á data de entrada en vigor da presente lei.

4. Os permisos de investigación e as concesións de explotación de xacementos de hidrocarburos xa vixentes que se encontren localizados no mar territorial, na zona económica exclusiva e na plataforma continental non se poderán prorrogar, en ningún caso, máis alá do 31 de decembro de 2042.

Disposición transitoria terceira. *Consideración do cambio climático no desenvolvemento da planificación e xestión do desenvolvemento urbano, da edificación e das infraestruturas do transporte.*

En relación coas previsións establecidas nas letras a) e b) do número 1 do artigo 21 desta lei, relativas á consideración do cambio climático na planificación e xestión do desenvolvemento urbano, da edificación e das infraestruturas do transporte, estas disposicións non serán de aplicación aos plans, programas e estudos cuxa tramitación xa se completase no momento da entrada en vigor desta lei. Nas modificacións posteriores destes documentos deberanse integrar os criterios non incluídos na fase de estudo.

Disposición derogatoria única. *Derogación normativa.*

Quedan derogadas todas as disposicións de igual ou inferior rango que se opoñan a esta lei.

Disposición derradeira primeira. *Modificación da Lei 34/1998, do 7 de outubro, do sector de hidrocarburos; da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, e da Lei 18/2014, do 15 de outubro, de aprobación de medidas urxentes para o crecemento, a competitividade e a eficiencia, en relación co nivel de endebedamento e retribución das actividades reguladas nos sectores eléctrico e de gas natural.*

1. Engádesse un novo número 6 no artigo 62 da Lei 34/1998, do 7 de outubro, do sector de hidrocarburos, do seguinte teor literal:

«6. As sociedades que realizan actividades reguladas non poderán outorgar préstamos, prestar garantías nin avalar préstamos doutras sociedades do grupo ou partes vinculadas que realicen actividades liberalizadas ou outras actividades alleas ao sector do gas natural español. Exclúense os préstamos a sociedades do mesmo grupo que teñan por obxecto unha xestión centralizada da tesouraría, sen que se dediquen a actividades liberalizadas ou a outras actividades alleas ao sector do gas natural español.»

2. Engádesse un novo punto 8.bis no artigo 14 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, redactado nos seguintes termos:

«8.bis. As metodoloxías de retribución das actividades de transporte e de distribución deberán prever incentivos económicos, que poderán ter signo positivo ou negativo, para a mellora da dispoñibilidade das instalacións, para garantir o nivel de endebedamento adecuado co fin de dispor dunha estrutura de débeda sustentable e outros obxectivos.»

3. Modifícase o artigo 20.9 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, que queda redactado nos seguintes termos:

«9. As sociedades que realizan actividades reguladas non poderán outorgar préstamos, prestar garantías nin avalar préstamos doutras sociedades do grupo ou partes vinculadas que realicen actividades liberalizadas ou outras actividades alleas ao sector eléctrico español. Exclúense os préstamos a sociedades do mesmo grupo que teñan por obxecto unha xestión centralizada da tesouraría, sen que se dediquen a actividades liberalizadas ou a outras actividades alleas ao sector eléctrico español.»

4. O número 1 do artigo 60 da Lei 18/2014, do 15 de outubro, de aprobación de medidas urxentes para o crecemento, a competitividade e a eficiencia, queda redactado nos seguintes termos:

«1. Na metodoloxía retributiva das actividades reguladas no sector do gas natural consideraranse os custos necesarios para que a actividade a realice unha empresa eficiente e ben xestionada de acordo co principio de realización da actividade ao menor custo para o sistema gasista con criterios homoxéneos en todo o territorio español, sen prexuízo das especificidades previstas para os territorios insulares. Estes réximes económicos permitirán a obtención dunha retribución adecuada á dunha actividade de baixo risco.

A metodoloxía de retribución das actividades de transporte, regasificación, almacenamento e distribución de gas natural deberá incluír os incentivos que correspondan, que poderán ter signo positivo ou negativo, para garantir o nivel de endebedamento adecuado que permita dispor dunha estrutura de débeda sustentable e outros obxectivos.»

Disposición derradeira segunda. *Modificación da Lei 15/2012, do 27 de decembro, de medidas fiscais para a sustentabilidade enerxética.*

A disposición adicional segunda da Lei 15/2012, do 27 de decembro, de medidas fiscais para a sustentabilidade enerxética, queda redactada como segue:

«1. Nas leis de orzamentos xerais do Estado de cada ano destinarase a financiar os custos do sistema eléctrico previstos na Lei do sector eléctrico, referidos ao fomento de enerxías renovables, un importe equivalente á suma da estimación da recadación anual derivada dos tributos incluídos na Lei de medidas fiscais para a sustentabilidade enerxética.

2. As achegas sinaladas no número anterior realizaranse mediante libramentos mensuais por un importe máximo da cifra de recadación efectiva polos ditos tributos e canons, no mes inmediato anterior, segundo a certificación dos órganos competentes do Ministerio de Facenda.

A achega que deba realizarse en función da recadación do mes de decembro efectuarase con cargo ao orzamento do exercicio seguinte.»

Disposición derradeira terceira. *Modificación da Lei 3/2013, do 4 de xuño, de creación da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, en relación coa comunicación sobre a toma de participacións de grupos de sociedades designados como xestores da rede de transporte de electricidade e de gas natural.*

O número 2 da disposición adicional novena da Lei 3/2013, do 4 de xuño, de creación da Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, queda redactado nos seguintes termos:

«2. As sociedades que realicen actividades incluídas nas letras a) e b) do número 1 anterior deberán comunicar á Secretaría de Estado de Enerxía do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico as adquisicións realizadas, directamente ou mediante sociedades que controlen conforme os criterios establecidos no artigo 42.1 do Código de comercio, de participacións noutras sociedades mercantís ou de activos de calquera natureza que, atendendo ao seu valor ou a outras circunstancias, teñan un impacto relevante ou influencia significativa no desenvolvemento das actividades da sociedade que comunica a operación.

Nas mesmas circunstancias sinaladas no parágrafo anterior, deberanse comunicar igualmente as adquisicións que realicen as sociedades matrices dos grupos de sociedades designadas como xestoras da rede de transporte de electricidade e de gas natural, así como calquera outra sociedade que forme parte deses grupos.»

Disposición derradeira cuarta. *Modificación do texto refundido da Lei do solo e rehabilitación urbana, aprobado polo Real decreto legislativo 7/2015, do 30 de outubro.*

Modifícase a letra c) do artigo 20.1 do texto refundido da Lei de solo e rehabilitación urbana, aprobado polo Real decreto legislativo 7/2015, do 30 de outubro, que queda redactada nos seguintes termos:

«c) Atender, tendo en conta a perspectiva de xénero, na ordenación dos usos do solo, aos principios de accesibilidade universal, de mobilidade, de eficiencia enerxética, de garantía de subministración da auga, de prevención de riscos naturais e de accidentes graves, de prevención e protección contra a contaminación e limitación das súas consecuencias para a saúde ou o ambiente.

Na consideración do principio de prevención de riscos naturais e accidentes graves na ordenación dos usos do solo incluíranse os riscos derivados do cambio climático, entre eles:

a) Riscos derivados dos embates mariños, inundacións costeiras e ascenso do nivel do mar.

b) Riscos derivados de eventos meteorolóxicos extremos sobre as infraestruturas e os servizos públicos esenciais, como o abastecemento da auga e de electricidade ou os servizos de emerxencias.

c) Riscos de mortalidade e morbilidade derivados das altas temperaturas e, en particular, aqueles que afectan poboacións vulnerables. Estes datos ofreceranse desagregados por sexo.

d) Riscos asociados á perda de ecosistemas e biodiversidade e, en particular, de deterioración ou perda de bens, funcións e servizos ecosistémicos esenciais.

e) Riscos de incendios, con especial atención aos riscos na interface urbano-forestal e entre as infraestruturas e as zonas forestais.»

Disposición derradeira quinta. *Modificación da Lei 50/1997, do 27 de novembro, do Goberno.*

Introdúcese unha nova letra h) no artigo 26.3 da Lei 50/1997, do 27 de novembro, do Goberno, coa seguinte redacción:

«h) Impacto por razón do cambio climático, que deberá ser valorado en termos de mitigación e adaptación a el.»

Disposición derradeira sexta. *Desenvolvemento regulamentario.*

Habilítase o Goberno para que no ámbito das súas competencias aprobe cantas disposicións sexan necesarias para a aplicación, a execución e o desenvolvemento do establecido nesta lei.

Disposición derradeira sétima. *Desenvolvemento normativo da Lei 43/2003, do 21 de novembro, de montes.*

O Goberno aprobará, no prazo máximo dun ano, as normas necesarias para o desenvolvemento da Lei 43/2003, do 21 de novembro, de montes, entre elas, o mandato do seu artigo 65 «Incentivos polas externalidades ambientais» de regular os mecanismos e as condicións para incentivar as externalidades positivas dos montes ordenados.

Disposición derradeira oitava. *Proxecto de lei de mobilidade sustentable e financiamento do transporte.*

Co obxecto de reforzar e complementar o cumprimento das medidas de promoción da mobilidade sen emisións establecidas nesta lei, o Goberno presentará ás Cortes Xerais un proxecto de lei de mobilidade sustentable e financiamento do transporte.

Disposición derradeira novena. *Modificación do artigo 38 bis da Lei 25/1964, do 29 de abril, sobre enerxía nuclear.*

Engádese un novo parágrafo ao número 1 do artigo 38 bis da Lei 25/1964, do 29 de abril, sobre enerxía nuclear, coa seguinte redacción:

«As obras de construción, ampliación, reparación, conservación, explotación, desmantelamento ou calquera outra que, en execución do Plan xeral de residuos radioactivos aprobado polo Goberno e con cargo ao fondo para o seu financiamento, a Empresa Nacional de Residuos Radiactivos, S.A., SME (Enresa), por si mesma ou a través de terceiros, deba levar a cabo para a prestación do servizo público esencial que ten encomendado, constitúen obras públicas de interese xeral.»

Disposición derradeira décima. *Instalacións fotovoltaicas de autoconsumo en comunidades de propiedade horizontal.*

O Goberno propondrá a modificación da Lei de propiedade horizontal para facilitar e flexibilizar as instalacións fotovoltaicas de autoconsumo nas comunidades de propiedade horizontal nun prazo máximo dun ano contado desde a aprobación da presente lei.

Disposición derradeira décimo primeira. *Reforma do sector eléctrico.*

No prazo de doce meses desde a entrada en vigor desta lei, o Goberno e a Comisión Nacional dos Mercados e da Competencia, en exercicio das súas respectivas competencias, presentarán unha proposta de reforma do marco normativo en materia de enerxía que impulse:

- a) A participación das persoas consumidoras nos mercados enerxéticos, incluída a resposta de demanda mediante a agregación independente.
- b) Os investimentos na xeración de enerxía renovable variable e flexible, así como a xeración distribuída.
- c) O almacenamento de enerxía.
- d) O aproveitamento das redes eléctricas, o uso da flexibilidade para a súa xestión e os mercados locais de enerxía.
- e) O acceso das persoas consumidoras de enerxía aos seus datos.
- f) A innovación no ámbito enerxético.

Disposición derradeira décimo segunda. *Pegada de carbono e plans de redución de emisións de gases de efecto invernadoiro das empresas.*

1. O Goberno, logo de acordo da Comisión Delegada do Goberno para Asuntos Económicos, establecerá, no prazo dun ano desde a entrada en vigor da presente lei, a tipoloxía de empresas con actividade no territorio nacional que deberán calcular e publicar a súa pegada de carbono, así como os termos iniciais a partir dos cales esa obriga será exigible, a súa periodicidade e calquera outro elemento necesario para a configuración da obriga.

2. Así mesmo, as empresas que, conforme o disposto no punto anterior, resulten obrigadas ao cálculo da súa pegada de carbono, deberán elaborar e publicar un plan de redución de emisións de gases de efecto invernadoiro.

3. O Plan de redución de emisións de gases de efecto invernadoiro deberá recoller un obxectivo cuantificado de redución nun horizonte temporal de cinco anos, xunto coas medidas para a súa consecución. As empresas poderán compensar de xeito voluntario a súa pegada de carbono.

4. As obrigas derivadas dos puntos anteriores especificaranse regulamentariamente a través da modificación do Real decreto 163/2014, do 14 de marzo, polo que se crea o Rexistro de pegada de carbono, compensación e proxectos de absorción de dióxido de carbono.

Disposición derradeira décimo terceira. *Títulos competenciais.*

Esta lei dítase conxuntamente ao abeiro das competencias exclusivas do Estado previstas no artigo 149.1.13.^a da Constitución, en materia de bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica; no artigo 149.1.23.^a da Constitución, de lexislación básica sobre protección do ambiente, sen prexuízo das facultades das comunidades autónomas de establecer normas adicionais de protección, e no artigo 149.1.25.^a da Constitución, de bases do réxime mineiro e enerxético.

Así mesmo, esta lei dítase tamén ao abeiro das competencias exclusivas do Estado previstas nos artigos 149.1.15.^a, en relación co fomento e coa coordinación xeral da investigación científica e técnica, en relación co artigo 36; 149.1.18.^a, en relación coa lexislación básica sobre contratos e concesións administrativas e en relación co artigo

31; 149.1.20.^a, en relación coa mariña mercante, portos de interese xeral, control do espazo aéreo, tránsito e transporte aéreo, e en relación cos artigos 13 e 16 e a disposición adicional cuarta; 149.1.21.^a en relación cos transportes terrestres que transcorran polo territorio de máis dunha comunidade autónoma, tráfico e circulación de vehículos de motor, e en relación co artigo 14; 149.1.22.^a, en relación coa lexislación, ordenación e concesión de recursos e aproveitamentos hidráulicos cando as augas discorran por máis dunha comunidade autónoma, e en relación cos artigos 7 e 19; 149.1.23.^a en relación coa lexislación básica sobre montes, aproveitamentos forestais e vías pecuarias e en relación co artigo 25; 149.1.24.^a, en relación coas obras públicas de interese xeral, e 149.1.30.^a, en relación coas condicións de obtención, expedición e homologación de títulos académicos e profesionais, e en relación co artigo 35.

Exceptúanse do anterior, por careceren de carácter básico e seren de aplicación exclusiva da Administración xeral do Estado, algunhas materias que se regulan nesta lei, como son os portos de competencia do Estado, a contratación pública e o desinvestimento en produtos enerxéticos de orixe fósil.

Pola súa parte, as normas modificadas polas disposicións derradeiras primeira á quinta e novena dítanse en virtude dos títulos competenciais que amparan esas normas.

Disposición derradeira décimo cuarta. *Incorporación do dereito da Unión Europea.*

Esta lei incorpora parcialmente, no relativo á instalación de puntos de recarga eléctrica, a Directiva 844/2018 do Parlamento Europeo e do Consello, do 30 de maio de 2018, pola que se modifica a Directiva 2010/31/UE, relativa á eficiencia enerxética dos edificios, e a Directiva 2012/27/UE, relativa á eficiencia enerxética.

Disposición derradeira décimo quinta. *Entrada en vigor.*

A presente lei entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».

Non obstante, para os contratos de concesión en execución no momento da entrada en vigor desta lei, o número 11 do artigo 15 non entrará en vigor ata o momento en que o faga a disposición regulamentaria que determine as obrigas en materia de instalación de puntos de recarga eléctrica para os efectos de garantir unhas condicións suficientes de subministración ao tráfico de vehículos eléctricos que circulen polas citadas vías.

Por tanto,

Mando a todos os españois, particulares e autoridades, que cumbran e fagan cumprir esta lei.

Madrid, 20 de maio de 2021.

FELIPE R.

O presidente do Goberno
PEDRO SÁNCHEZ PÉREZ-CASTEJÓN